

ଆଶାର ସନ୍ଧାନରେ ...

ଆମ ଭଉଣୀ

ଖୁସିରେ ପଢ଼ିବା ଅଭିଯାନ

ଭାରତ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ ସମିତି

ଆଶାର ସନ୍ଦାନରେ ଆମ ଭଉଣୀ

ମୂଳ ହିନ୍ଦୀ ଲେଖା : କମଳା ଭାସିନ୍ (ଜାଗୋରୀ)

ଅନୁବାଦ : ବିନୟା ଆପର୍, ଗୁରୁଶରଣ ସିଂହ, ମିତ୍ତି ପଟେଲ୍

ଅନୁରଚନା ଓ ପୁନଃ ଅଙ୍କନ : ବିନୟକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ପ୍ରକାଶକ : ଭାରତ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ ସମିତି,
ସି-୨, ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ଼ କଲୋନୀ,
ବରମୁଣ୍ଡା, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୩
ଫୋନ୍ : (୦୬୭୪) ୪୭୦୮୯୧

ଅଙ୍ଗସଜ୍ଜା : ଓରିକନ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟରସ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

ମୁଦ୍ରଣ :

ସହଯୋଗ ରାଶି : ଛଅ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ପ୍ରକାଶ କାଳ : ଜାନୁଆରୀ ପହିଲା, ୧୯୯୭

ଏହି ପୁସ୍ତିକାଟି “ଜୁସିରେ ପଡିବା ଅଭିଯାନ” (Jan Vachan Andolan) ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଶାର ଗାଁ ଗହଳିରେ ଲୋକଙ୍କର ପଠନ ରଚିତୁ ଚେତିବା ସାଙ୍ଗକୁ ଏକ ପାଠାଗାର ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ସମିତି ଚରଫରୁ ଏହା ଏକ ଦେଶବ୍ୟାପୀ ଉଦ୍ୟମ ।

- Our Sisters ● Original Hindi - Kamla Bhasin ● Oriya Transcreation - Binaya Krushna Pattanayak. ● Published by B.G.V.S., Orissa for Jan Vachan Andolan ● Price - Rs. 6.00
- Publication Period - 1st January 1997.

ଆଶାର ସନ୍ଧାନରେ ଆମ ଭଉଣୀ

ସଭିଏଁ ହସିଲେ ଦେଶ ହସିବ

ତେଲଗୁ ଭାଷାରେ ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଅଛି - “ଝିଅର ଲାଳନ-ପାଳନ କରିବାଟା ପଡ଼ିଶା ଘର ଗଛରେ ପାଣି ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସମାନ ।” ରାଜସ୍ଥାନରେ ଝିଅଟିଏ ଜନ୍ମ ହେଲେ କହନ୍ତି, ‘ଦିନ ଅସ୍ତ ହୋଇଗଲା’, ‘ଚୋର ଆସିଗଲା’, ‘ପଥରଟେ ଜନ୍ମ କରିଦେଲା’ । ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ଏମିତି କେତେ କଥା କୁହାଯାଏ । ‘ମୁଣ୍ଡରେ ଚତକ ପଡ଼ିଲା’, ‘ବନ୍ତ୍ର ପଡ଼ିଲା ଲୋ ମା’ ଇତ୍ୟାଦି । (କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଥମ ଛୁଆ ଝିଅଟିଏ ହେଲେ ଏହାକୁ ଶୁଭ ବୋଲି ବି ଧରାଯାଇଥାଏ ।)

ଆମ ସମାଜରେ ବିଚାରଧାରା ଏମିତି ତେଣୁ ଏଠାରେ ଝିଅଟିଏ ଜନ୍ମ ହେବା ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର କଥା । ଜନ୍ମ ହେଲେ କେଉଁଠି ବି ସ୍ବାଗତ ନାହିଁ, ଖୁସି ନାହିଁ କି ଲାଳନ ପାଳନରେ ଟିକିଏ ବି ଉତ୍ସାହ ନ ଥାଏ । ଓଲଟା, ସବୁଠାରେ ଚାଲେ ଖାଲି ଅବହେଳା ଆଉ ଅବହେଳା !

ଅଭାବ ଓ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ନାମକ ଅଭିଶାପ ଦୁଇଟି ଝିଅଙ୍କ କପାଳରେ ଲେଖାଥାଏ ! ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦରକାରୀ ଜିନିଷର ଅଭାବ, ସ୍ବେଦର ଅଭାବ, ଠିକ୍ ଲାଳନ ପାଳନର ଅଭାବ, ପୋଷଣରେ ଅଭାବ, ବେମାର ବେଳେ ଟିକିସ୍ବାର ଅଭାବ, ଶିକ୍ଷାର ଅଭାବ, ମାନ-ସମ୍ମାନର ଅଭାବ, ଆରାମ, ନ୍ୟାୟ, ସ୍ବାଧୀନତା, ଟଙ୍କା ପଇସାର ଅଭାବ । ନିଜ ପରିଚୟ, ନିଜ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବର ବି ଅଭାବ । ବିଶ୍ରାମ, ସପନ ଆଦି ସବୁର ଅଭାବ ଲାଗିରହେ ।

ଏହି ଅଭାବର ଦ୍ଵିତୀୟ ନାମ ହେଉଛି ଗୋଲାମୀ..... ପର ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା । ନିଜେ କିଛି କହିପାରିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁଠି ଘରେ ଜନ୍ମ ନେବ, ସେ ଘର ତା ଲାଗି ନାହିଁ । ଯେଉଁଠି ବାହା ହବ, ତାହା ବି ପରର । ବାପାର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ନାହିଁ କି ବରର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ବି ତା'ର ଭାଗ ନାହିଁ । ସେ କୌଣସି ଫଇସଲା ବି ସେ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ଆଉ ତେଣେ ତା' ଭାଗ୍ୟର ମାଲିକ ।

ପୁଅଟିଏ ଜନ୍ମ ହେଲେ କେତେ ଆଶା ମହକି ଉଠେ, ସପନ ସବୁ ଝଲସିଯାଏ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ଉପରେ ମୁଠାଟା ଟାଣ ହୋଇଯାଏ । ବଂଶକୁ ଆଗେଇନେବ, ବଂଶର ନାଁ ରଖିବ, କାରବାର ସମ୍ଭାଳିବ, ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ଗଢେଇ ଦେବ । ଅନେକ ସ୍ଵପ୍ନ, ଅନେକ ଆଶା । କିନ୍ତୁ ଝିଅଟିଏ ଅନ୍ଧାରୁ ଓ ସୀମିତ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନେଇ ଜନ୍ମ ହୁଏ । ତାକୁ ନେଇ ଘର ଲୋକଙ୍କର କୌଣସି ଆଶା ନାହିଁ । ତା' ଭବିଷ୍ୟତରେ କୌଣସି ସ୍ଵପ୍ନ ନାହିଁ । ସେ ତ ଏକ ବୋହୂ ବନିଯାଏ । ବୋଧେ ଏଥିପାଇଁ ବଢ଼ିଚାଲେ ତା' ପ୍ରତି ଅବହେଳା ଓ ଖରାପ ବ୍ୟବହାର ।

ଜୁନି ଜୀବନଟିକୁ ଖାଇବାକୁ ତ ପୂରା ମିଳେନି, କିନ୍ତୁ ତା'ଠୁ ପୂରାଠୁଁ ବି ବେଶୀ କାମ ଆଦାୟ କରାଯାଏ । ତା'ଠୁ ତା'ର ପିଲାଦିନଟାକୁ ମଧ୍ୟ ଛଡେଇ ନିଆଯାଏ । ଶିକ୍ଷାର ମଉକା ମିଳେନି, କି ଅଧିକାର ବି ମିଳେନି ।

ଏସବୁ ପାଇଁ କ'ଣ ଝିଅଟିଏ ଜନ୍ମ ହୁଏ ?

ଝିଅମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ ଖୁସିମୟ ହୋଇପାରିବ ? ଝିଅଙ୍କର ସ୍ଵପ୍ନରୁ ତୁରମାର୍ କରିଦେଇ ଦେଶ କ'ଣ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାର ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିପାରିବ ? ଝିଅଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଓ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ନ ଦେଇ “ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ” , “ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ” ର ଡାକରା କ'ଣ ସାକାର ହୋଇପାରିବ ? ଏହି ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ହେଉଛି ନା । ଦେଶକୁ ଗଢ଼ିବାକୁ ହେଲେ ଝିଅ ଓ ପୁଅ ଉଭୟଙ୍କୁ ଏକ ସ୍ଵପ୍ନଭରା ଭବିଷ୍ୟତ ଦେବାକୁ ହେବ । ଝିଅମାନଙ୍କ ନିଜ ଭବିଷ୍ୟତ ଗଢ଼ାହେଲେ ହିଁ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ ସମ୍ଭବ ହେବ ।

ଝିଅମାନେ ଦୟାର ଭିକ୍ଷା ମାଗୁ ନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ କେବଳ ନ୍ୟାୟ ମାଗୁଛନ୍ତି । ସମାନତାର ଅଧିକାର ମାଗୁଛନ୍ତି । ସମାନତାଠୁଁ ଟେଣୀ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ସମାନତାଠୁଁ କମ୍ ବି ନୁହେଁ ।

ସତତା କ'ଣ ?

ଆଗରୁ ଆମେ ଦେଖିବା, ଶୁଣିବାକୁ ଆଧାର କରି ସମାଜରେ ଝିଅ ଓ ମହିଳାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଧାରଣା କରୁଥିଲେ । ପୁରା ଦେଶର ଅସଲ ଅବସ୍ଥା ଆମ ଆଗରେ ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଗତ ୧୦-୧୫ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଝିଅ ଓ ମହିଳାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନେକ ଖୋଳତାଟ କରି ତଥ୍ୟ ଏକାଠି କରା ଯାଇଛି । ଅନେକ ମହିଳା ଓ ମହିଳାଦଳ ସମାଜରେ ମହିଳା ଓ ବାଳିକାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ନିଜେ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ଅନେକ କଥା ଲେଖିଲେ । ସରକାର ମଧ୍ୟ ଜନଗଣନା ବେଳେ ତଥ୍ୟ ଏକାଠି କଲେ । ସରକାରୀ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ନାନା ଜାଗାରେ ଅଧ୍ୟୟନ କଲେ ଓ କରାଇଲେ । ଏହି ସବୁ ତଥ୍ୟ ଓ ଖବରରୁ ଜାଣିହେଲା ଯେ ଦେଶରେ ବାଳିକା ଓ ମହିଳାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବହୁତ ଚିନ୍ତାଜନକ ଅଟେ ।

ଭାରତର ପତୋଶୀ ଦେଶଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ଝିଅଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଶୋଚନୀୟ । ଏଥିପାଇଁ ଭାରତ ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆ ବଙ୍ଗଳାଦେଶ, ପାକିସ୍ତାନ, ନେପାଳ ଓ ୧୯୯୦ କୁ ବୋଲି ଘୋଷଣା ଦଶକ (୧୯୯୧ ରୁ ୨୦୦୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଯାଏଁ) କୁ 'ବାଳିକା ଦଶକ' ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଗଲା ।

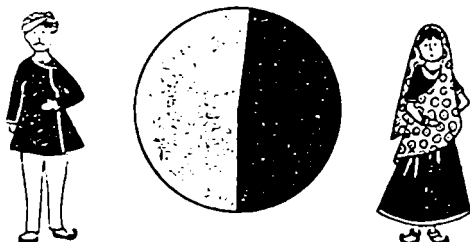
ଓ ଅନ୍ୟ ଛଅଟି ଦେଶ ଭାରତ, ନିମାଲଦ୍ୱୀପ, ଶ୍ରୀଲଙ୍କା, ମିଶି 'ବାଳିକା ବର୍ଷ' କଲେ । ଆସନ୍ତା

ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆର ସବୁ ସରକାର ମାନିଲେ ଯେ, ଝିଅମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ନ ପୁରାରିବା ଯାଏଁ ଦେଶ ଆଗେଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଝିଅମାନଙ୍କ ସଠିକ ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ନିତାନ୍ତ ଜରୁରୀ ଅଟେ । ପ୍ରତିଟି ପରିବାର ଏ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା ନ କଲେ ଝିଅଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ବଦଳିବ ନାହିଁ । ଝିଅଙ୍କ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବା କେବଳ ସରକାରଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ନୁହେଁ, ଏହା ହେଉଛି ପ୍ରତି ପରିବାରର ଦାୟିତ୍ୱ । ଆସନ୍ତୁ ଦେଖିବା ଯେ, ଆମ ଦେଶରେ ଝିଅମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା କିପରି ଅଛି ଓ କେଉଁଥିପାଇଁ ଏପରି ଅଛି ?

ଭାରତରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ କୋଟି ମହିଳା କମ୍

ପୃଥିବୀର ଅଧିକାଂଶ ଦେଶରେ ମହିଳାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ପୁରୁଷଙ୍କ ଠାରୁ ବେଶୀ । କିନ୍ତୁ ଆମ ଦେଶରେ ମହିଳାଙ୍କ ଅନୁପାତ ବେଶ୍ କମ୍ । ଏହି ଅନୁପାତ ସବୁଠାରୁ ଖରାପ ଥିବା ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ଭାରତର ସ୍ଥାନ ତୃତୀୟ । ଏହା ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଜର କଥା ।

ଭାରତରେ ୧୦୦୦ ଜଣ ପୁରୁଷଙ୍କ ତୁଳନାରେ ୯୩୩ ଜଣ ମହିଳା ଅଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତି ହଜାର ଜଣ ପୁରୁଷଙ୍କ ପଛା ୬୬ ଜଣ ମହିଳା କମ୍ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ହିସାବରେ ଦେଶର ସବୁ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ କୋଟି ମହିଳା କମ୍ ଅଛନ୍ତି ।

ଏଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତା ଓ ନିରାଶ ଲାଗୁଛି ଯେ, ଗତ ଅଶୀ ବର୍ଷ ଭିତରେ ମହିଳାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ସୁଧୁରିବା ବା ଏମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିବା ବଦଳରେ ଆହୁରି କମିଯାଇଛି । ୧୯୦୧ ରେ ପ୍ରତି ହଜାର ପୁରୁଷଙ୍କ ପିଛା ୯୨୨ ଜଣ ମହିଳା ଥିଲେ । ୧୯୫୧ରେ ତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୯୫୨ରେ ରହିଥିଲା । ୧୯୮୧ ବେଳକୁ ଏହା ୯୩୩ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏହି ବିଷୟରେ ଆମେ ଗଭୀର ଭାବରେ ବିଚାର କରିବା ଦରକାର । ଗତ ୨୦-୮୦ ବର୍ଷ ଭିତରେ ମହିଳାଙ୍କର କ'ଣ ସତରେ ବିକାଶ ହୋଇଛି ? ଭାରତର ସବୁ ରାଜ୍ୟର ହିସାବକୁ ଦେଖିଲେ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ପ୍ରତି ରାଜ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥା ଏକା ପ୍ରକାରର ନୁହେଁ ।

ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତରେ ମହିଳାଙ୍କ ଅନୁପାତ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଭଲ । କେରଳ ରାଜ୍ୟରେ ତ ମହିଳାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ । ସେଠାରେ ପ୍ରତି ହଜାର ପୁରୁଷଙ୍କ ପିଛା ୧୦୩୨ ମହିଳା ଅଛନ୍ତି । ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶରେ ୯୨୨, ତାମିଲନାଡୁରେ ୯୮୨, କର୍ଣ୍ଣାଟକରେ ୯୫୮ ଓ ଓଡ଼ିଶାରେ ହଜାରେ ପୁରୁଷଙ୍କ ପିଛା ୯୮୮ ଜଣ ମହିଳା ଅଛନ୍ତି ।

ଯେଉଁ ରାଜ୍ୟରେ କ୍ଷୀ- ପୁରୁଷଙ୍କ ଅନୁପାତ ବହୁତ କମ୍, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ ହରିଆନା, ପଞ୍ଜାବ, ରାଜସ୍ଥାନ, ବିହାର, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ, ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ।

୧୯୮୧ର ଜନଗଣନା ଅନୁସାରେ ହରିଆନାରେ ପ୍ରତି ହଜାର ପୁରୁଷଙ୍କ ପିଛା ମାତ୍ର ୮୨୦ ଜଣ ମହିଳା ଥିଲେ, ପଞ୍ଜାବରେ ୮୨୯, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶରେ ୮୮୫ ଓ ରାଜସ୍ଥାନରେ ୯୧୧ ଜଣ ମହିଳା ଥିଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ହଜାରେ ପୁରୁଷଙ୍କ ପିଛା ୮୦ରୁ ୧୩୦ ଯାଏଁ ମହିଳା ଉଶା ଥିଲେ ।

ଏହି ସବୁ ହିସାବରେ ଦେଖିଲେ ମନରେ କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସୁଛି ।

ପଞ୍ଜାବ ଓ ହରିଆନା ଆଦି ରାଜ୍ୟରେ ଯେଉଁଠି ଅଧିକ ବିକାଶ ହୋଇଛି, ସେଠାରେ ମହିଳାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଏତେ କମ୍ କାହିଁ ? ଅଥଚ ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତରେ

ମହିଳାଙ୍କ ଅନୁପାତ ଉତ୍ତମ ହେବା କାରଣ କ'ଣ ? ଉତ୍ତର ଭାରତରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ କାହିଁକି ଏତେ ଅବହେଳା କରାଯାଉଛି ?

ଏସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଆମକୁ ଖୋଜିବାକୁ ହେବ । ହିସାବରୁ ଗୋଟିଏ କଥା ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, କେରଳରେ ମହିଳା ମାନଙ୍କ ଅନୁପାତ ଯଦି ୧୦୩୨ ହୋଇପାରେ, ତେବେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ବି ଏପରି ହୋଇପାରେ ଓ କରାଯାଇପାରିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏହା ପ୍ରକୃତି ଦ୍ଵାରା ଏପରି ହେଉନାହିଁ, ବରଂ ମଣିଷ ଓ ଆମ ସମାଜ ହିଁ ଏହାକୁ ଏପରି କରୁଛି । ଯେଉଁ ଲୋକ ଏହା କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ବଦଳାଯାଇ ପାରିବ । ଏହା ଭଗବାନଙ୍କ କାମ ବୋଲି ମାନି ହାତ ଯୋଡି ବସିଯିବାଟା ଆମକୁ ଜମା ଶୋଭା ଦେବ ନାହିଁ ।

ଭାରତରେ ମହିଳାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଏତେ କମ୍ କାହିଁକି ?

ଆମ ଦେଶରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ କୋଟି ମହିଳା କମ୍ ହେବାର କାରଣ କ'ଣ ?

ଏହା ସତ ଯେ, ପ୍ରକୃତି ମାଇ ଜାତି ବା ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ମଜବୁତ କରି ଗଠିଛି । ପୁରୁଷମାନେ ଅଧିକ ହାରରେ ମରନ୍ତି । ଆମର ଆଗର ବୁଢ଼ାମାନେ ବି ଏହା କହୁଥିଲେ ଯେ, ଝିଅମାନେ ତ ରୁଖା-ଶୁଖା ଖାଇ ବି ଚଳି ଯାଆନ୍ତି । ଆହୁରି ବି କୁହାଯାଏ ଯେ, ସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବରେ ପୁଅ ହିଁ ବେଶୀ ଜନ୍ମୁଥୁଅନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମହିଳାମାନଙ୍କର ବଞ୍ଚିବାର ଶକ୍ତି ଅଧିକ ଥାଏ । ଜନ୍ମ ହେବାର ୭ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆମ ଦେଶରେ ଯେତେ ପିଲା ମରି ଯାଆନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୁଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବେଶୀ; ଝିଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମ୍ । ଏହା ପ୍ରକୃତିର ନିୟମ ଅଟେ ।

କିନ୍ତୁ ସୃଷ୍ଟିର ଏହି ନିୟମକୁ ବି ଆମେ ଭାରତବାସୀ ଓଲଟାଇ ଦେଇଛେ । ଛ' ମାସରୁ ୩୫ ବର୍ଷ ବୟସ ଯାଏଁ ଝିଅମାନେ ବେଶୀ ମରନ୍ତି । ଭାରତରେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ୧.୨ କୋଟି ଝିଅ ଜନ୍ମୁଥୁଅନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଶତକଡ଼ା ୨୫ ଭାଗ ଝିଅ ପକ୍ଷର ବର୍ଷର ହେବା ଆଗରୁ ମରିଯାଆନ୍ତି । ପ୍ରକୃତି ଏମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଶକ୍ତି

ଦେଉଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବି ପ୍ରତିବର୍ଷ ଆମ ଦେଶରେ ପୁଅଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଡିନି ଲକ୍ଷ ଅଧିକ
 ଝିଅ ମରି ଥାଆନ୍ତି । ମାଛ ମାନଙ୍କୁ ସୃଷ୍ଟି ଅଧିକ ଶକ୍ତି ଦେଇଛି କିନ୍ତୁ ଆମ ସମାଜ
 ଝିଅଙ୍କୁ ଶତ୍ରୁ ପରି ଦେଖି ସେମାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହାର ବଢ଼ାଇ ଦେଇଛି । ସିଧା କହିଲେ,
 ଭାରତର ଅନେକ ଇଲାକାରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଝିଅଙ୍କର ଜିଇଁବାର ଅଧିକାର ବି ଛତେଇ
 ନିଆ ଯାଇଛି । କଥାରେ ତ ଝିଅକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କୁହାଯାଏ, ଦେବୀ କୁହାଯାଏ, କିନ୍ତୁ ଏହା ବି
 ସତ ଯେ, ସେହି ଦେବୀ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଆମେ ଅନାଦର କରୁଛେ । ସେମାନଙ୍କ ସହିତ
 ଅନ୍ୟାୟ କରୁଛେ ।

ଝିଅମାନେ କାହିଁକି ଅଧିକା ମରୁଛନ୍ତି ?

ଆମ ସମାଜରେ କାହିଁକି ଝିଅମାନେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ମରୁଛନ୍ତି ? ଏହି
 ପ୍ରଶ୍ନଟି ବିଷୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧ୍ୟୟନ ଓ ଚିନ୍ତାର କରାଯାଇଛି । ଝିଅମାନଙ୍କର
 ମୃତ୍ୟୁହାର ଅଧିକ ହେବାର ଅନେକ କାରଣ ରହିଛି ।

କଅଁଳା ଝିଅକୁ ହତ୍ୟା !

ଏହା ଆମେ ଜାଣିଛେ ଯେ, ସାଧାରଣତଃ ପୁଅଟିଏ ଜନ୍ମ ହେଲେ ସମସ୍ତେ
 ବେଶୀ ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି । ପୁଅ ଜନ୍ମ ହେଲେ ଖୁସିରେ ଜାଗାଟି ଉଛୁଳି ପଡ଼େ, କିନ୍ତୁ ଝିଅ
 ଜନ୍ମ ହେଲେ ସବୁଆଡ଼େ ନୀରବତା ଛାଇଯାଏ । ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ଝିଅ ଜନ୍ମ
 କଲେ ମା'କୁ କମ୍ ଖାଇବାକୁ ଦିଆଯାଏ । ପୁଅର ମା'କୁ ଖୁବ୍ ଖାତିର କରାଯାଏ ।

ଝିଅର ମା'କୁ କେତେ ଟାହି ଟାପରା ଶୁଣିବାକୁ ପଡ଼େ । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ
 ତ ତାକୁ ଏପରିକି ଛାତପତ୍ର ଦେଇ ଦିଆଯାଏ । ଅବଶ୍ୟ ଏବେ ବିଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା
 ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇ ସାରିଲାଣି ଯେ, କ୍ଷୁଧାର ଲିଙ୍ଗ ମା' ଦ୍ୱାରା ନ ହୋଇ ବାପା
 ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର ହୁଏ ।

କିନ୍ତୁ ଏହା ଏତିକିରେ ସରେ ନାହିଁ । କେତେକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଓ ପରିବାରରେ ତ

ଝିଅଟିଏ ଜନ୍ମ ହେଲାକ୍ଷଣି ତାକୁ ମାରି ଦିଆଯାଏ । କେତେକ ଲୋକ ତ ଗୋଟିଏ ବି ଝିଅ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । ଆଗରୁ ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି ଝିଅ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ଆଉ ଅରେ ଝିଅ ଜନ୍ମ ହେଲା କ୍ଷଣି ତା'କୁ ରୁପଚାପ ମାରି ଦିଅନ୍ତି । ପରିବାର ଓ ସମାଜ ମଧ୍ୟ ନୀରବ ଭାବରେ ଏହାକୁ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ନୀରବ ରହୁଥିବା ଏ ସମସ୍ତେ ଏହି ପାପରେ ଭାଗିଦାର ଅଟନ୍ତି ।

ରାଜସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ଗାଁ ଅଛି । କୁହାଯାଏ ଯେ ଗତ ୫୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏ ଗାଁକୁ କୌଣସି ବର ଆସିନାହିଁ । ଏହି ଗାଁରେ ଝିଅର ବାପା ହେବା ଅପେକ୍ଷା ଝିଅକୁ ହତ୍ୟା କରିଦେବାକୁ ଉତ୍ତମ ବୋଲି ବିଚାରନ୍ତି ।

ଭୃଣ ହତ୍ୟା

ଝିଅଙ୍କ ସାଥରେ ଏପରି ଶତ୍ରୁ ଭାବ ରଖିବାରେ ଆଦିର ପଡ଼ାଲେଖା ଲୋକ ଆହୁରି ପାଦେ ଆଗେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ଝିଅଟିଏ ଜନ୍ମ ହେବା ଆଗରୁ ତାକୁ ମାରି ଦିଆଯାଉଛି । ଗୋଟିଏ ପରୀକ୍ଷାରୁ ଜଣା ପଡ଼ି ଯାଉଛି, ଗର୍ଭରେ ପୁଅ ଅଛି ନା' ଝିଅ ଅଛି ମିଳି ଆଉ ଝିଅ ଦରକାର ନ ଥାଏ, ତେବେ ଛୁଆଟିକୁ ମାରି ଦିଆଯାଉଛି ।

ଏପରି ପାପ କେବଳ ଯେ ଗରିବ ବା ଅପାଠୁଆ ଲୋକ କରନ୍ତି, ତା' ନୁହେଁ । ଥିଲାବାଲା ଲୋକଙ୍କ ଘରେ ହିଁ ବେଶୀ ସଂଖ୍ୟାରେ ଝିଅଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଉଛି । ବିଶେଷ ଭାବରେ, ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ, ମଧ୍ୟମ ବର୍ଗ ବା ନିମ୍ନ ମଧ୍ୟମ ବର୍ଗର ପରିବାର ହିଁ ଭୃଣ ହତ୍ୟା କରନ୍ତି । ଯେଉଁ ତାତ୍ତ୍ୱରମାନେ ଏହି ହତ୍ୟାରେ ଭାଗିଦାର, ସେମାନେ ବି ସବୁ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ ।

ବମ୍ବେରେ କେତେକ ମହିଳା ସଂସ୍ଥା ଏହି ବିଷୟରେ ବେଶ୍ ଖୋଳତାଡ଼ କଲେ । ଏଥିରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଯେ, ୧୯୮୪ ରେ କେବଳ ବମ୍ବେ ସହରରେ ପ୍ରାୟ ୪୦,୦୦୦ ଝିଅଙ୍କ ଭୃଣ ହତ୍ୟା କରା ଯାଇଥିଲା । ଏହି ସଂଖ୍ୟାକୁ ଶୁଣିଲେ ହିଁ ଲାଜରେ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ ନଇଁଯାଏ ।

ସାରା ଦେଶରେ ଏପରି ବଡ଼ି ଚାଲିଥିବା ଭୃଶ ହତ୍ୟା ବିରୋଧରେ ଜୋରସୋର ସ୍ୱର ଉଠାଗଲା । ମହାରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଏହି ଲିଙ୍ଗ ନିରୁପକ ପରୀକ୍ଷାକୁ ନିଷେଧ କରାଗଲା । ଭାରତ ସରକାର ବି ଏହି ପରୀକ୍ଷାର ଭୁଲ ବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବାର ଉପାୟ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ।

ପୁଅକୁ ଲହୁଣୀ, ଝିଅକୁ ଚହ୍ନା !

କନ୍ୟା ହତ୍ୟା ଓ ଭୃଶ ହତ୍ୟା ଯୋଗୁଁ ତ ଅନେକ ଝିଅ ମରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହା ଠାରୁ ବେଶୀ ଝିଅ ମରୁଛନ୍ତି ଯେତେ ପୂରା ଭୋଜନ ଓ ଯନ୍ ଅଭାବରୁ । ନିରେଖ ଦେଖିଲେ ଆମେ ଜାଣି ପାରିବା ଯେ, ଉତ୍ତର ଭାରତରେ ପୁଅଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଝିଅମାନେ ଅଧିକ ଦୁର୍ବଳ ଓ କୁପୋଷିତ ହୋଇ ଥାଆନ୍ତି । ଅନେକ ଗାଁ ଓ ସହରରେ କରାଯାଇଥିବା ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ଏହି ଧାରଣା ମିଳିଛି । ଏଥିରୁ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ଯେ, ଏଠାରେ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକରେ ପୁରୁଷ ଓ ପୁଅ ମାନଙ୍କୁ ହିଁ ଭଲ ଓ ଅଧିକ ଖାଦ୍ୟ ଦିଆଯାଉଛି ।

ଅଧିକାଂଶ ଘରେ ପୁରୁଷ ମାନଙ୍କ ପରେ ହିଁ ମହିଳା ଓ ଝିଅ କୁଆମାନେ ଖାଇବାକୁ ବସନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହା କିଛି ବଳକା ରହେ ତାହା ସେମାନେ ପାଆନ୍ତି ।

ପେଟ ଭରିଲା ପରିମାଣର ଖାଦ୍ୟ ରହିଲା ତ ଠିକ୍, ନ ରହିଲେ ବି ଠିକ୍ । ଝିଅମାନେ
ଅଳି କରିପାରିବେନି କି ମାଗି ବି ପାରିବେ ନାହିଁ । କିଛି ଲୋକ ଏପରି ବି କହନ୍ତି ଯେ,
ଝିଅ ଭଲ ଜିନିଷ ଖାଇବା ଶିଖିଗଲେ ବେଶୀ ବେଶୀ ଖାଇବ । ତେବେ ସେ ଜଲ୍ଲଦି
ବଡ଼ ହୋଇଯିବ ଓ ତା'କୁ ଜଲ୍ଲଦି ବାହା କରିଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । କେହି କେହି କହନ୍ତି
ଯେ, ଝିଅ ଫୁଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ ହୋଇଗଲେ, ଲୋକଙ୍କର ଆଖି ପଡ଼ିବ । ଏପରି ବିଭିନ୍ନ ଆଳ
ଦେଖାଇ ଝିଅମାନଙ୍କୁ କମ୍ ଖାଇବାକୁ ଦିଆଯାଏ ।

ଖିଆ ପିଆରେ ଏପରି ଭେଦଭାବ କେବଳ ଗରିବ ଘର ଗୁଡ଼ିକରେ ହୁଏ
ନାହିଁ । ସେଠାରେ ତ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଇବାକୁ ହିଁ ନ ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଥିଲା ବାଲା
ଘରଗୁଡ଼ିକରେ ଏହି ପରି ଲାଳନ ପାଳନ କରିବା ଓ ଝିଅ ମାନଙ୍କୁ ଆଦର ନ କରିବା
- ଏହା ଏକ ଡାଆରେ ପଡ଼ିଗଲାଣି । ଏହା ବି ଜଣାପଡ଼ିଲାଣି ଯେ, ମା' ମାନେ
ପୁଅଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଦୁଧ କମ୍ ପିଆନ୍ତି ।

ଜନ୍ମ ହେବାଠାରୁ କେତେ ମାସ ଯାଏଁ, କେତେକ ମା' ପୁଅମାନଙ୍କୁ ଦୁଇରୁ
ଅତେଜ ବର୍ଷ ଯାଏଁ ନିଜ ଦୁଧ ପିଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଝିଅ ହୋଇଥିଲେ ଏହାର ସୀମା
ଯଥେଷ୍ଟ କମିଯାଏ । କେତେକଙ୍କ ଘରେ ପ୍ରଥମରେ ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି ଝିଅ ଜନ୍ମ
ହୋଇଗଲେ ମା'ର ଦୁଧ ଛୁଆଠୁ ଶୀଘ୍ର ଛଟାଇ ଦିଆଯାଏ । କାରଣ ପୁଅ ପାଇବା
ଆଶାରେ ପୁଣି ଗର୍ଭବତୀ ହେବାକୁ ମା' ଚାହଁଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଦୁଇଟି ପୁଅ
ହୋଇଥିଲେ ମା' ଡେରିରେ ଗର୍ଭବତୀ ହେବାକୁ ଚାହେଁ ।

ପୁଅ ତୁଳନାରେ ଝିଅମାନେ ଅଧିକ ଦୁର୍ବଳ ଓ କୁପୋଷିତ ହୁଅନ୍ତି । ଏଥିଯୋଗୁଁ
ତାଙ୍କୁ ଯେ କୌଣସି ରୋଗ ଶୀଘ୍ର ଧରେ ଓ ସାଧାରଣ ରୋଗଟିଏ ବି ଘାତକ
ହୋଇ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ନେଇ ଯାଇପାରେ । ଏହା ଜଣା ପଡ଼ିଲାଣି ଯେ-

● ପୁଷ୍ଟିସାର (ପ୍ରୋଟିନ୍)ର ଅଭାବ ଓ ଏଥିଯୋଗୁଁ ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ
ଝିଅଙ୍କ ଠାରେ ବେଶୀ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ।

● ଅଭାବ ଜନିତ ରୋଗ - ଯେଉଁ ଥିବୁ ଦୁର୍ବଳତା, କୁପୋଷଣ ଓ ମୃତ୍ୟୁହାର ବଢୁଛି । ଏହା ଝିଅମାନଙ୍କୁ ବେଶୀ ହେଉଛି, କାରଣ ସେମାନେ ଆଗ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଯାଇ ଥାଆନ୍ତି ।

● ଗାଁରେ ଏକ ଅଧ୍ୟୟନରୁ ଜଣା ପଡିଛି ଯେ, କମ୍ ଆୟ ଓ ଅଧିକ ଆୟ କରୁଥିବା ଉଭୟ ପରିବାରରେ ଶତକଡା ମାତ୍ର ୫ରୁ ୭ ଭାଗ ଝିଅଙ୍କର ପୋଷଣ ଠିକ୍ ଥିଲା । ବାକି ଶତକଡା ୯୦ରୁ ୯୫ ଭାଗ ଝିଅ କମ୍ ବା ଅଧିକ କୁପୋଷିତ ଥିଲେ । ପୁଅଙ୍କ ଭିତରେ କୁପୋଷଣର ମାତ୍ରା ଯଥେଷ୍ଟ କମ୍ ଥିଲା ।

କମ୍ ବୟସରେ ବିବାହ - ରୋଗ ଓ ମୃତ୍ୟୁର ଆଉ ଏକ କାରଣ

ଝିଅ ଓ ମହିଳାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁର ଆଉ ଏକ ବଡ଼ କାରଣ ହେଉଛି, କମ୍ ବୟସରେ ବିବାହ କରିବା ଓ ଛୁଆ ଜନ୍ମ କରିବା ! ଦୁର୍ବଳ ଓ କୁପୋଷିତ ଝିଅଟିଏ କମ୍ ବୟସରେ ମା' ହେଲେ ତା' ଦେହ ଆହୁରି ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଯାଏ । ଗର୍ଭ ଧାରଣ ସମୟରେ ବି ତା'କୁ ପେଟପୁରା ଖାଇବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ । ତା'ର ରକ୍ତର ପରିମାଣ ଆହୁରି କମିଯାଏ । ଗର୍ଭଧାରଣ ଓ ପ୍ରସବ ବେଳକୁ ବିଭିନ୍ନ ଅସୁବିଧା ଓ ରୋଗ ବେଶାବିଏ । ୨୪ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସରେ ହେଉଥିବା ମୃତ୍ୟୁ ମଧ୍ୟରୁ ଶତକଡା ୧୩ ଭାଗ ମୃତ୍ୟୁ ଗର୍ଭଧାରଣ ଓ ପ୍ରସବ କାଳରେ ହୋଇଥାଏ । କମ୍ ବୟସର ମା'ଙ୍କ ଛୁଆ ବି ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ମରି ଥାଆନ୍ତି ।

ଝିଅଙ୍କ ରୋଗ ବେଶୀ; କିନ୍ତୁ ଏହାର ଚିକିତ୍ସା କମ୍

ଝିଅଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ ଏତିକିରେ ସରେ ନାହିଁ, ତାହା ତ ଅନବରତ ଚାଲିଥାଏ । ଝିଅଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୁର୍ବଳତା, କୁପୋଷଣ ଓ ରୋଗ ବେଶୀ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ବି ଅଧିକ କରାଯିବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ଅସୁବିଧା ଓ ରୋଗ ବେଳେ ପୁଅଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଝିଅଙ୍କୁ କମ୍ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଏ ।

● ଝିଅମାନଙ୍କୁଠିକ୍ ସମୟରେ
ଠିକ୍ ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଏ ନାହିଁ ।

● ଅନେକ ରଲ୍ଲାକାରେ ପୁଅଙ୍କ
ଅପେକ୍ଷା କମ୍ ସଂଖ୍ୟକ ଝିଅଙ୍କୁ ଟୀକା
ଦିଆଯାଏ ।

● ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଖାତାରୁ
ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ, ସେଠାକୁ ଆସୁଥିବା
ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୁଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ
ହୋଇଥାଏ । ଝିଅମାନଙ୍କ ଦେହ ଅତି ବେଶୀ ଖରାପ ହେଲେ ହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ
ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ଅଣାଯାଏ । ଯେତେବେଳେ ଡାକ୍ତର ଭଲ ଚିକିତ୍ସା
କରାଯାଇପାରନ୍ତା, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ କେହି ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଆଣନ୍ତି ନାହିଁ ।

● ଏହା ବି ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଯେ, ପୁଅଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ବେଶୀ ଖର୍ଚ୍ଚ
କରାଯାଏ, କିନ୍ତୁ ଝିଅଙ୍କ ରୋଗର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଏ । ଗୋଟିଏ
ଯାଅରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ରୋଗ ବେଳେ ପୁଅଟିଏ ପାଇଁ ଯେତେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଏ,
ଝିଅଟିଏ ପାଇଁ ତା'ର ଅଧାରୁ ବି କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଏ ।

● ପରିବାରରେ ଯଦି ଅଧିକ ଝିଅ ଥାଆନ୍ତି, ତେବେ ପରେ ଜନ୍ମ ହେବା
ଝିଅଙ୍କ ଯନ୍ କମିଯାଏ । ପ୍ରଥମ ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ଝିଅଙ୍କର ଯନ୍ ନିଆଯାଏ, କିନ୍ତୁ
ତୃତୀୟ, ଚତୁର୍ଥ, ପଞ୍ଚମ ବେଳକୁ ଯନ୍ ଯଥେଷ୍ଟ କମିଯାଏ । ପୁଅଙ୍କ ପାଇଁ ଏପରି
ହୋଇ ନ ଥାଏ । ସେମାନଙ୍କ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଯେତେ ହେଲେ ବି ଡାକ୍ତର ଅବହେଳା
କରାଯାଏ ନାହିଁ ।

● ଝିଅ, ପୁଅଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଫରକ ପରି ମିଳିଲା ଓ ପୁରୁଷଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା
ଅନୁପାତରେ ମଧ୍ୟ ବେଶ ଫରକ ରହିଥାଏ । ଡାକ୍ତରଖାନାର ରେକର୍ଡରୁ ଜଣାଯାଏ

ଯେ ରୋଗ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ପୁରୁଷଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ କମ୍ ନିଆଯାଇଥାଏ ।

● ଝିଅର ମୂଲ୍ୟ କମ୍ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଏ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବି ଚିକିତ୍ସା କ'ଣ ଦରକାର ? ଏହି ମନୋଭାବ ଯୋଗୁଁ ସେମାନଙ୍କ ରୋଗ ବଢ଼ିବା ସାଙ୍ଗକୁ ଚିକିତ୍ସା କମି କମି ଚାଲେ ଓ ମହିଳାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହାର ବଢ଼ିଚାଲେ ।

ଏହି ସବୁ କାରଣରୁ ପୁଅଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଝିଅମାନେ ଅଧିକ ହାରରେ ମରି ଥାଆନ୍ତି । ଏଥିଯୋଗୁଁ ଦେଶରେ ମହିଳା ଓ ପୁରୁଷଙ୍କର ସଂଖ୍ୟାର ଅନୁପାତ କମି କମି ଚାଲେ ।

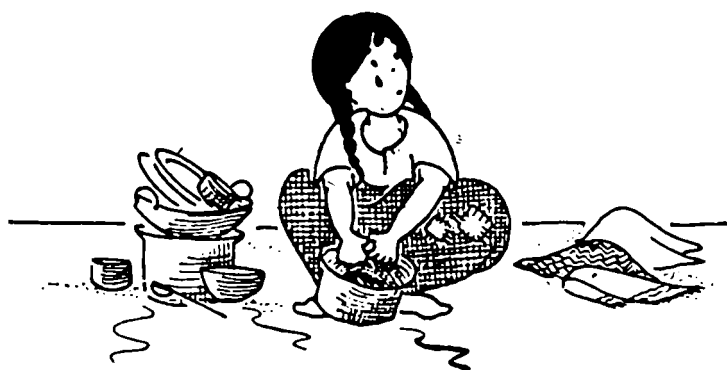
ଖାନା କମ୍, ଚିକିତ୍ସା କମ୍; କିନ୍ତୁ ବହୁତ କାମ

ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଝିଅ ପିଲାଙ୍କର ତ ପିଲାଦିନ ହିଁ ନ ଥାଏ । ଯେବେଠୁଁ ସେମାନେ ହାତଗୋଡ ଚଳାଇ ପାରନ୍ତି, ସେବେଠୁ ତାଙ୍କ ହାତରେ କିଛି କାମ ଧରେଇ ଦିଆଯାଏ । ଝାତୁ କରିବା, ଜାଲେଣି ଏକାଠି କରିବା, ନଜଠୁଁଛୋଟ ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କୁ ଦେଖିବା । ଆଉ ଟିକେ ବଡ଼ ହୋଇଯିବା ପରେ କୁଅରୁ ପାଣି ଆଣିବା, ଭାତ, ଛୁଟି ବନାଇବା । କାମର କୌଣସି ସୀମା ନାହିଁ ।

ପ୍ରତି ଦିନ ସକାଳୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ରାତି ହେବା ଯାଏଁ କାମ ସରେ ନାହିଁ । ତା'ପର ଦିନ ସକାଳୁ ପୁଣି ଏସବୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ । ପିଲାବେଳୁ ହିଁ କାମ ଓ ବାୟିତ୍ବର ଏତେ ବଡ଼ ବୋଝ ବୋହି ବୋହି ଝିଅମାନେ ଦବି ଯାଆନ୍ତି । ଆନନ୍ଦ ବି ବିଶ୍ରାମ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନରେ ଆସେ ହିଁନାହିଁ । ଗରିବ ଘରଗୁଡ଼ିକରେ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ଘର ସମ୍ଭାଳିବାକୁ ପଡ଼େ । କାରଣ ବାପା ମା' ମୂଲ ଲାଗିବା ପାଇଁ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି ।

ଥୁଲା ଘରେ ମଧ୍ୟ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ହିଁ ଘରକାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ପୁଅକୁ ଘରର କୌଣସି କାମ ବତାଯାଇ ନ ଥାଏ । ପୁଅଙ୍କ ଉପରେ ଘରର କୌଣସି ବୋଝ ନ ଥାଏ ।

ଆହୁରି ଜଣା ପଡ଼ିଲାଣି ଯେ, କେତେକ ଘରେ ଝିଅମାନେ ଦିନରେ ସାତ-ଆଠ ଘଣ୍ଟା କାମ କରନ୍ତି । ଏହି ଝିଅମାନଙ୍କ କାମଦାମର ହିସାବରୁ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଝିଅ ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ବୟସର ହେଲା ବେଳକୁ ଏତେ କାମ କରିଥାନ୍ତି ଯେ, ଏଥର ମୂଲ୍ୟ ୪୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ହେବ । ଝିଅ ଘରର ଏତେ ବୋଝ ଉଠାଏ ତଥାପି ବି ତାକୁ ପରିବାରର ବୋଝ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ତାର କାମ ଓ ଖଟଣି କାହା ଆଖିକୁ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ତା'ର କାମର କୌଣସି ମାନ କି ଦାମ ନ ଥାଏ । ଏହା କି ପ୍ରକାରର ନ୍ୟାୟ ?

କୁନି ମୂଲିଆ

ଗରିବ ଘରଗୁଡ଼ିକରେ ଝିଅମାନେ କେବଳ ଘରେ ନୁହେଁ ବାହାରେ ବି କାମ କରନ୍ତି । ଗାଁରେ ସେମାନେ ଖେତବାଡ଼ିରେ କାମ କରନ୍ତି । ମା'-ବାପାଙ୍କ ସହିତ ରାସ୍ତାରେ କାମ କରନ୍ତି । ପଥର ଭାଙ୍ଗି ଓ ମୁଣ୍ଡରେ ଭାର ବୁହନ୍ତି । ଅଳ୍ପ କିଛି କମାଇଲେ ହିଁ ତାଙ୍କ ପରିବାରର ମୁହଁକୁ ଦୁଇ ମୁଠା ଦାନା ମିଳିପାରେ ।

ଘରେ ଯେଉଁ କାମ ଧନ୍ଦା ଚାଲେ, ସେଥିରେ ବି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ କୁନି ଝିଅ ସକାଳୁ ରାତି ଯାଏଁ ଖଟୁଥାନ୍ତି । ରାଜସ୍ଥାନ, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ଓ ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀରରେ ଗାଲିଚା ବୁଣା କାମ । ଆଲିଗଡ଼ରେ ତାଲା ତିଆରି କାମ । ଜୟପୁରରେ ଦାମା ପଥର ମାଡ଼ିବା

କାମ । ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ଲୁଗା ଉପରେ ଛବି ବୁଣା କାମ । ଏହାଛଡ଼ା ସେମାନେ ଝାଡୁ, ଟୋକେଇ, ଗୁଡ଼ି ଆଦି ବନାଇ ବିକନ୍ତି । ଏସବୁ କାମ ଘରେ କରାଯାଉଥିବାରୁ ଏହା ଉପରେ କୌଣସି କଟକଣା ଲାଗୁ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ଏମାନଙ୍କ କାମ କରିବା ସମୟରେ ସୀମା ନ ଥାଏ । ମାଲିକ ବା ଠିକାଦାର ଯାହା କିଛି ପଇସା ଦେଇ ଦେଲେ ବି କେହିକିଛି କହି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । କେବଳ ସରକାର ବା କାନୁନକୁ କାହିଁକି ? ପରିବାର ଓ ସମାଜକୁ ମଧ୍ୟ ଝିଅଙ୍କର ଏହି ଖଟଣି ଦେଖି ଖରାପ ଲାଗେ ନାହିଁ ।

ଶିବକାଶୀରେ ଦିଆସିଲି ଖୋଳ ତିଆରି କାରଖାନାରେ ଶତକଡ଼ା ୯୦ ଭାଗ ହେଉଛନ୍ତି ଝିଅ । ଏ ସମସ୍ତଙ୍କ ବୟସ ୧୪ ବର୍ଷରୁ ବି କମ୍ ଥାଏ । ଚିଚାରୀମାନଙ୍କୁ କମ୍‌ରୁ କମ୍ ପଇସା ଦେଇ ତାଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ କାମ ଆଦାୟ କରାଯାଏ । ସେମାନେ ପୁଅ ଓ ମରଦଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ ନିଷ୍ଠା ଓ ବଞ୍ଚାସର ସହ କାମ କରନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ମାଲିକମାନେ ଏହି କୁନି ମୁଲିଆମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ କାମରେ ଲଗାନ୍ତି ।

ଏହି ଝିଅମାନେ ପଢ଼ିଲେଣି ଜାଣି ନ ଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟରେ ବକ୍ଷତା ନ ଥାଏ । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ସବୁବେଳେ କମ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ହାତଉଞ୍ଚା କାମ ଆଦାୟ କରାଯାଏ । ଏବେ ଶିଶୁ ମୂଲିଆଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଝିଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଆହୁରି ବଢ଼ିଗଲାଣି । କାରଣ ପୁଅମାନଙ୍କୁ ଏବେ ଆଗ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଷ୍ଟଲକୁ ପଠାଯାଉଛି । ଗାଁରେ ବି ଏବେ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ଆଗ ପୁଅମାନେ ବେଶି ଫଗୁ ଚରାଇବାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ଏବେ ଅଧିକ ପୁଅ ଷ୍ଟଲକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ତାଙ୍କରି ଜାଗାରେ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ପଶୁ ଚରାଇବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ଏଥିଯୋଗୁଁ ପୁଅ ଓ ଝିଅଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତାରେ ଫରକ ଆହୁରି ବଢ଼ିଯାଉଛି । ଝିଅମାନେ ପୁଅଙ୍କ ଠାରୁ ଆହୁରି ପଛରେ ପଡ଼ିଯାଉଛନ୍ତି ।

ଝିଅମାନେ ବାହାର କାମକୁ ଯିବା ସବୁବେଳେ ବିପଦଜନକ ହୋଇଥାଏ । ସବୁବେଳେ ସେମାନେ ମରଦମାନଙ୍କ ଶିକାର ହେବାର ଭୟ ଥାଏ । ଅନେକ ସମୟରେ ସେମାନେ ଅଭଦ୍ର ବ୍ୟବହାର ଓ ବଳାକାରର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଝିଅଙ୍କୁ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଶୋଷଣ କରାଯାଉଛି - ତାଙ୍କୁ ମନଇଚ୍ଛା ଖଟାଇ ଓ ତାଙ୍କର ଶରୀରକୁ ଉପଭୋଗ କରି ।

ଘର ଓ ବାହାରର ଏହି ସବୁ କାମର ବୋହୂର ପ୍ରଭାବ ଝିଅଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ପଡ଼େ । ଝିଅମାନେ ପୁଅଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକା କାମ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁଅଙ୍କ ଠାରୁ କମ୍ ଖାଇବାକୁ ମିଳେ । ଫଳରେ ସେମାନେ ଆହୁରି ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି । ଦୁର୍ବଳତା ହେଉ ବା ବେମାର ହେଉ ପଛେ ତାଙ୍କ କାମ କରିବା ବନ୍ଦ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ଝିଅ ଓ ମା' ମାନେ ନିଜର ରୋଗ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ, କି ଘର ଲୋକ ତାଙ୍କ ରୋଗକୁ ରୋଗ ବୋଲି ମାନନ୍ତି ନାହିଁ ।

ତାଙ୍କୁ ରୋଗୀ ବୋଲି ମାନିଗଲେ ଘରର କାମ କିପରି ଚାଲିବ ? ଝିଅ ଓ ମା'ଙ୍କ କାମ ବନ୍ଦ ହୁଏ, ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ବିଲକୁଳ ଆଉ ଉଠି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଠିକ୍ ସମୟରେ ଆରାମ ଓ ଚିକିତ୍ସା ନ ହେବାରୁ ରୋଗ ଅଧିକ ବଢ଼ିଯାଏ ଓ ଅନେକ ସମୟରେ ମୃତ୍ୟୁ ହୁଏ । ନିଜ ମା'ଙ୍କ ପରି ଝିଅଙ୍କ ଜୀବନରେ ବି ଆରାମ

ପ୍ରାୟ ନ ଥାଏ । ମରବଙ୍କ ପରି ଆରାମରେ ବସି ବିତି ବା ଚା' ପିଇବା ତାଙ୍କ କପାଳରେ ଲେଖା ନ ଥାଏ । ସାଙ୍ଗ ସାଥଙ୍କ ସହ ବସି ବି' ପଦ ମନ ଖୁସିରେ ହେବା ବି ସମ୍ଭବ ହୁଏ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ କାମର ପେଷଣା ଅଚଳିବାର ନାହିଁ ଧରେନାହିଁ । ଏହି ପେଷଣାରେ ସେମାନେ ନିଜେ ବି ପେଷି ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି ।

ଅଜ୍ଞାନର ଅନ୍ଧାରରେ ଝିଅମାନେ

ଜୀବନରେ କିଛି କରିବା ପାଇଁ, ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ଓ ନିଜ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବକୁ ସଜାଡ଼ିବା ପାଇଁ ଆଜି ଶିକ୍ଷାକୁ ଜରୁରୀ ବୋଲି ଧରାଯାଉଛି । କିନ୍ତୁ ସ୍ବାଧୀନତାର ପଚାଶ ବର୍ଷ ପରେ ବି ଅଧିକାଂଶ ଝିଅ ଓ ମହିଳା ଘରର ପାରମ୍ପରିକ ଶିକ୍ଷା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସବୁ ଶିକ୍ଷା ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ।

● ଆଜି ବି ଶତକଡ଼ା ୭୫ ଭାଗ ମହିଳା ନିରକ୍ଷର ଅଛନ୍ତି । ଗତ ୩୦ - ୪୦ ବର୍ଷରେ ଦେଶରେ ସାକ୍ଷରତା ବଢ଼ିଛି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଭାରତରେ ଯେତେ ମହିଳା ନିରକ୍ଷର ଅଛନ୍ତି, ଆଗରୁ କେବେ ଏତେ ଅଧିକ ନ ଥିଲେ । ଦେଶର ଅନେକ ରାଜ୍ୟରେ ଶତକଡ଼ା ମାତ୍ର ୧୦ ଭାଗ ମହିଳା ସାକ୍ଷର ଅଛନ୍ତି । ଗାଁରେ ସାକ୍ଷରତାର ହାର ଏଥିରୁ ବି କମ୍ ଅଛି । ଗରିବ, ହରିଜନ ଓ ଆଦିବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାକ୍ଷରତାର ହାର ଆହୁରି କମ୍ ।

● ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷାରେ ମଧ୍ୟ ଝିଅମାନେ ପଛୁଆ । ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ବି ସବୁ ଝିଅକୁ ସ୍କୁଲକୁ ପଠାଯାଏ ନାହିଁ । ଆଜି ବି ଦେଶରେ ପ୍ରତି ଦଶ ଜଣ ଝିଅଙ୍କ ଭିତରେ ଦୁଇ ଜଣ ଝିଅ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଇପାରୁନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ସବୁ ପୁଅକୁ ଏବେ ସ୍କୁଲକୁ ପଠାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଉଛି ।

● ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶତକଡ଼ା ପ୍ରାୟ ୬୦ ଭାଗ ପୁଅ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଶତକଡ଼ା ମାତ୍ର ୩୫ ଭାଗ ଝିଅ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଇ ପାରୁଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ତିନି ଜଣ ଭିତରୁ ଦୁଇ ଜଣ ଝିଅ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି ।

ଯେଉଁ ଝିଅ ବି ସ୍କୁଲକୁ ଯାଆନ୍ତି, ବହୁତ ଜଳଦି ତାଙ୍କୁ ସ୍କୁଲରୁ ବିଦା ହେବାକୁ ହେତେ । ପ୍ରାଥମିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶତକଡ଼ା ୫୫ ଭାଗ ଝିଅ ଓ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶତକଡ଼ା ୨୨ ଭାଗ ଝିଅ ପାଠ ମଝିରୁ ସ୍କୁଲ ଛାଡ଼ିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି । ପୁଅମାନେ ଏତେ ସଂଖ୍ୟାରେ ସ୍କୁଲ ଛାଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁ ।

- ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀକୁ ଯିବା ବେଳକୁ ତିନି ଭାଗରୁ ଭାଗେ ଝିଅ ସ୍କୁଲରୁ ବିଦା ହୁଅନ୍ତି ।

- ଅଣ ଉପଚାରିକ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରକୁ ବି କମ୍ ଝିଅଙ୍କୁ ଛଡ଼ାଯାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିକାଂଶ ଝିଅ ପଢ଼ା ଲେଖା ନ ଶିଖି ବଡ଼ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି ।

ଝିଅଙ୍କୁ ସ୍କୁଲ ଛଡ଼ା ନ ଯିବାର ବିଭିନ୍ନ କାରଣ ଅଛି

ଏହାର ସବୁଠୁ ବଡ଼ କାରଣ ଗରିବୀ । କେତେକ ପରିବାର ଏତେ ଗରିବ ଯେ, ସେମାନେ ତାଙ୍କ ଛୁଆକୁ ସ୍କୁଲକୁ ପଠାଇବା କଥା ଭାବି ବି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଲୁଗାପଟା, ଖାଦ୍ୟ, ବସ୍ତ୍ର, କଲମ, ପେନ୍‌ସିଲ୍ କିଣିବାକୁ ପଇସା

ନ ଥାଏ । ଗରିବୀ ହେତୁ ପରିବାରର ସମସ୍ତଙ୍କୁ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । କମ୍ ବୟସରୁ ହିଁ ଝିଅ ପୁଅ ଉଭୟେ ମୂଳ କାମ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି । ଝିଅମାନଙ୍କୁ ଘର କାମ ସହିତ ସାନ ଛୁଆଙ୍କର ବି ଯନ୍ ନେବାକୁ ପଡ଼େ । କାରଣ ମା' ମୂଳ ପାଇଁ ଯାଏ ।

ମା' ବାପା ଭାବନ୍ତି, ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷା ତାଙ୍କର କିଛି ବି କାମରେ ଲାଗିବ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଦିଗରୁ ଏହା ପୁରାପୁରି ଠିକ୍ କଥା ମଧ୍ୟ । କାରଣ ସ୍କୁଲରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ଶିକ୍ଷାର ତାଙ୍କ ଜୀବନ ସହ ବହୁତ କମ୍ ସମ୍ବନ୍ଧ ଥାଏ । ସେମାନେ ଏହା ବି ଜାଣିଥାନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କ ପିଲା ସାତ ଆଠ ଶ୍ରେଣୀ ଯାଏଁ ପାଠ ପଢ଼ି ଦେଲେ ବି ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ଚାକିରୀ ମିଳିବ ନାହିଁ । ଓଲଟା ସେମାନେ ଆଉ ମୂଳ ବି ଲାଗି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଝିଅମାନଙ୍କୁ ସ୍କୁଲକୁ ନ ପଠାଇବାର ଆଉ ଏକ କାରଣ ବି ରହିଛି - ଏହା ହେଉଛି ଝିଅଙ୍କ ବିଷୟରେ ସମାଜର ବିଚାରଧାରା । ସବୁବେଳେ କୁହାଯାଏ ଯେ, ଝିଅକୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇଲେ କ'ଣ ଲାଭ ? ସେ କ'ଣ ଅଫିସର ହେବ ନା ଚାକିରୀ କରିବ ! ପଢ଼ିଲେ ଖୁଦାଶିଲେ ସେ ବିଗିଡ଼ି ଯିବ । ଓଡ଼ିଆ ଘରେ କୁହାଯାଏ “ ଝିଅ ଜନମ ଚୁଲି ମୁଣ୍ଡକୁ ” । ଝିଅ ବଡ଼ ହେଲେ ତାକୁ ଚୁଲି ଫୁଙ୍କିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତା'କୁ ସେହି ଶିକ୍ଷା ହିଁ ଦେବା ଉଚିତ ! ଏମିତି ବି କୁହାଯାଏ ଯେ “ ଝିଅ ଜନମ ପର ଘରକୁ - ତାକୁ ପଡ଼େଇ ଲେଖେଇ କି ଲାଭ ? ”

ଘରଠୁଁ ଦୂରରେ ସ୍କୁଲ ଥିଲେ ବି ଝିଅଙ୍କୁ ସ୍କୁଲ ପଠାଯାଏ ନାହିଁ । ଝିଅକୁ ଏକଲା ସ୍କୁଲ ଛାଡ଼ିବାକୁ ମା' ବାପା ଡରନ୍ତି ।

ସ୍କୁଲରେ ଝିଅ, ପୁଅ ଉଭୟେ ପଢୁଥିଲେ ଓ ମରଦ ଶିକ୍ଷକ ଥିଲେ ବି ମା' ବାପା ଝିଅଙ୍କୁ ସ୍କୁଲ ପଠାନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଅନେକ ଜାଗାରେ ଏବେ ବି କମ୍ ବୟସରେ ଝିଅଙ୍କୁ ବାହା କରାଇ ଦିଆ ଯାଉଛି । ଡେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଯାଏ ନାହିଁ । ସେ ତ ପର ହୋଇଯିବ, ତା'କୁ

କାହିଁକି ପଡ଼ାଇବା ? ଆଗକୁ ତ ପିଲାଛୁଆ ହେବେ, ଘରଢ଼ଞ୍ଜାଳ ବଢ଼ିବ, ପାଠ କି କାମରେ ଲାଗିବ ?

ଏପରି ବିଭିନ୍ନ କାରଣକୁ ନେଇ ଝିଅମାନେ ଅପାଠୁଆ ରହନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ପାଇବା କଥା, ସେଥିରୁ ବି ସେ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି । ସମାନ ଅଧିକାର ନ ଦେବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଉପରେ କଟକଣା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ । ଫଳରେ ଝିଅଙ୍କର ବିକାଶ ଓ ଆତ୍ମ ନିର୍ଭରଶୀଳତାର ଆଉ କେତୋଟି ରାସ୍ତା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ । ପର ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଆହୁରି ବଢ଼ିଯାଏ ।

ଏହା ଭାବିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ ଯେ, ଷ୍ଟୁଲ ଶିକ୍ଷା ଓ ସାକ୍ଷରତା ବିନା ଲୋକ ବିଚାରବନ୍ତ ଓ ଜ୍ଞାନୀ ହୋଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅପାଠୁଆ ମହିଳା ବି ବୁଦ୍ଧିମତୀ, ଦୁସିଆର, ପୁଷ୍ଟ ଓ ଚାଲାକ୍ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ସେମାନେ ବି ନିଜ ଅଧିକାର ପାଇଁ ଲଢ଼ି ପାରନ୍ତି । ଷ୍ଟୁଲରେ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ, ଏହା କୌଣସି ଯାଦୁ ଧରି କାମ କରି ନ ଥାଏ କିମ୍ବା କୌଣସି ରୋଗର ଔଷଧ ହୋଇ ନ ଥାଏ; କିନ୍ତୁ ଏହା ଏକ ହତିଆରର କାମ ନିଶ୍ଚୟ କରିପାରେ । ନିଜର ତାକତ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଏକ ମାଧ୍ୟମ ରୂପେ କାମ କରିପାରେ ।

ଆଜିର ଯୁଗରେ ନିରକ୍ଷର ରହିବା ଏକ ଅଭିଶାପ ସହ ସମାନ । ସବୁ ଜାଗାରେ ସାକ୍ଷରତା ଲୋଡ଼ା ହୁଏ । ଆଗରୁ ଅଧିକାଂଶ କାମ ସୌଖୀନ ଭାବରେ କରାଯାଉଥିଲା । ବିନା ପଢ଼ାଲେଖାରେ କାମ ଚଳି ଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆଜି ସବୁ କାମ ଲିଖିତ ଭାବେ କରାଯାଉଛି । କାମର ତାଲିକା, ମୂଲ୍ୟର ହିସାବ, ଦିଆନିଆ, ସରକାରୀ ଅର୍ଡ଼ର, ଖବର ସବୁ କିଛି ଲେଖାଯାଉଛି । ଆଜି ନିରକ୍ଷର ରହିବା ଅର୍ଥ, ପ୍ରତି ଜାଗାରେ ଅପମାନିତ ହେବା, ଧୋକା ଖାଇବା ଓ ପରଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ।

ଆମେ ଏହା ବି ଭଲ ରୂପେ ଜାଣିଛେ ଯେ, କିଛି ଥିଲାବାଲା ଉଚ୍ଚ ଜାତିର ଲୋକ ପଢ଼ିବାର ସୁଯୋଗ ପାଆନ୍ତି । ଏମାନେ ସବୁ ବେଳେ ଶିକ୍ଷାର ସୁବିଧା ନେଇ ଗରିବ ମାନଙ୍କୁ ସହଜରେ ଶୋଷଣ କରି ପାରନ୍ତି ।

କେବଳ ମରଦମାନେ ଶିକ୍ଷିତ ହେବାର ଅର୍ଥ ମହିଳାମାନେ ତାଙ୍କର କଥା ମାନି ଚଳିବେ । ଆଗରୁ କୁହାଯାଉଥିଲା, ‘ଲାଠି ଯାହାର, ମଇଁଷି ତାହାର’ । ଓଡ଼ିଆରେ କହିଲେ, “ ଡୋର ଯାହାର ମୂଲକ ତାହାର । ” ଆଜି ଲାଠି ବା ଡୋର ସହିତ କଲମର ମଧ୍ୟ ବଳ ଅଛି । କଲମ ଯଦି ମରଦଙ୍କ ହାତରେ ରହେ, ତେବେ ସେମାନେ ହିଁ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ଆଇନ୍ କାନୁନ ବହି ଲେଖିବେ ଓ ମହିଳାଙ୍କର ଭାଗ୍ୟ ବି ସେମାନେ ଲେଖିବେ । ଯେବେ ଯାଏଁ ମରଦଙ୍କ ହାତରେ ଶିକ୍ଷା ଓ ଜ୍ଞାନ ରହିବ, ସେ ଯାଏଁ ମହିଳାମାନେ ସମାନ ଅଧିକାର ଓ ସୁବିଧା ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ ।

ପତା ଲେଖା ହିଁ ବଳ

କେବଳ ଭଲ ମା’ ହେବା ପାଇଁ ଯେ ଝିଅମାନେ ପାଠ ପଢ଼ିବେ ତା’ ନୁହେଁ । ଶିକ୍ଷା ପାଇବା ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଅଟେ । ଏହା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ମୁକ୍ତିର ଦୁଆର ଖୋଲିବା ପାଇଁ ଏକ ଚାବିକାଠି । ସେ ପଢ଼ି ଲେଖି ଜାଣିଲେ ନିଜ ଦାୟିତ୍ଵ ଠିକ୍ ଭାବେ ତୁଲାଇ ପାରିବ ଓ ନିଜ ଅଧିକାର ମାଗି ପାରିବ ।

ସ୍କୁଲକୁ ଗଲେ ଝିଅ କିଛି ନା କିଛି ତ ନୂଆରେ ଶିଖି ପାରିବ । ବାହାରକୁ ଆସିଲେ ତା’ର ସାହସ ଓ ବିଶ୍ଵାସ ବଢ଼ିପାରିବ । ଅପାଠୁଆ ରହିଗଲେ ଝିଅ ଠିକ୍ ରୂପେ ପଢ଼ିବା କମେଇବା ଓ ଆତ୍ମନିର୍ଭର ହେବା କଥା ଭାବି ବି ପାରେ ନାହିଁ । ମହିଳାମାନେ ନିଜେ କିଛି ପଢ଼ିବା କମେଇବା ଜରୁରୀ ଅଟେ । ଆଜିର ଯୁଗରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଝିଅ ଓ ପୁଅ ଲେଖିବା ପଢ଼ିବାର ଅଧିକାର ପାଇବା ଉଚିତ୍ ।

ଶିକ୍ଷା ଓ ସାକ୍ଷରତା କେବଳ ପଢ଼ିଯାବାଲା, ଉଚ୍ଚ ଜାତିବାଲା ଓ ମରଦଙ୍କର ହିଁ ଏକଚାଟିଆ ହୋଇ ରହିପାରିବ ନାହିଁ । ପଢ଼ିଲେଖି ନିଜ ଜ୍ଞାନ ଓ ଧାରଣା ବଢ଼ାଇବା, ନିଜ ରଚିତ ରାଷ୍ଟ୍ର ବନାଇବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷର କେବଳ ଅଧିକାର ନୁହେଁ, ବରଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅଟେ । ମଣିଷ ହୋବାର ଅର୍ଥ ହିଁ ନୂଆ ଶିଖିବା, ଆଗକୁ ମାଡି ଚାଲିବା । ବୋଧେ ଏପରି ଜଣେ ବି ଝିଅ ନ ଥିବ ଯିଏ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ପଢ଼ିବା, ଲେଖିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ । ଝିଅଙ୍କ ସହ କଥା ହେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଝିଅ କହେ ଯେ, “ ପଢ଼ିବାକୁ ତ

ଚାହୁଁଛି, କିନ୍ତୁ ଘରେ ଛାତୁ ନାହାନ୍ତି, ” “ କିଛି ଗୋଟାଏ ହେବାକୁ ତ ଚାହୁଁଛି, କିନ୍ତୁ ମଉକା ନାହିଁ ” । ଝିଅଟି ଯେତେ ପ୍ରତିଭାବତୀ ହୋଇଥିଲେ ବି ଚୁଲି ମୁଣ୍ଡକୁ ଯାଏ ।

ଝିଅମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାର ଅଧିକାର ନ ଦେବା କ’ଣ ଭୁଲ ନୁହେଁ ? ପୁଅଙ୍କୁ ସ୍କୁଲ ପଠାଇବା ଓ ଝିଅଙ୍କୁ ଘରେ ଖଟାଇବା କ’ଣ ଠିକ୍ କଥା ? ଉଭୟ ପୁଅ ଓ ଝିଅ ଏଥିରେ ଭଲ କରି ପାରିବେ, ଉଭୟେ ଘର-ପରିବାରର ଦୀପଶିଖା ବନିପାରିବେ । ପାଠ ପଢ଼ି ଝିଅଟିଏ ପର ଘରକୁ ଗଲେ ସେଠାରେ ବି ସେ ଆଲୁଅ ଖେଳାଇ ପାରିବ । ଆଉ କାହାର ପାଠ ପଢ଼ିଥିବା ଝିଅଟିଏ ମଧ୍ୟ ଆମର ବୋହୂ ବନି ଆସିପାରିବ । ତେଣୁ କଥାରେ ଅଛି “ ଦୁହିତା, ଦୁଇ କୁଳକୁ ହିତା । ”

କିନ୍ତୁ ଆଜି ସବୁ ସ୍କୁଲରେ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉଛି, ସେ ବିଷୟରେ ବି ଆମକୁ ଭାବିବାକୁ ହେବ । ଏହି ଶିକ୍ଷା କ’ଣ ଆମ ଜୀବନ ସହ ଯୋଡ଼ା ଅଛି କି ? ଏହା ଆମକୁ କିଛି ନୂଆ ପାରଣା ଦେଉଛି ନା ? ଏହା ଆମର ସବୁ ନୂଆ ଭାବନା ଓ ପାରଣାକୁ ଚାପି ଦେଉଛି ? ଏହା କ’ଣ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ସବଳା ବନାଇ ପାରିବ ? ଆମକୁ ଏହା ବି ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ଆମ ଆଖପାଖ ସ୍କୁଲରେ କ’ଣ ଠିକ୍ ଭାବରେ ପଢ଼ାହେଉଛି ? ଆମେ ସଜାଗ ହୋଇ ବଦଳିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ହିଁ କିଛି ବଦଳିବାର ବାଟ ଫିଟିବ ।

କୁନି ବୋହୂ, କୁନି ମା’ !

ଆଉ ଏକ ଅନ୍ୟାୟ ହେଉଛି ବାଲ୍ୟ ବିବାହ, ଯାହାର ଶିକାର ହେଉଛନ୍ତି ଆମର ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଛୁଆ, ବିଶେଷ କରି ଝିଅମାନେ । ଆମ ଦେଶରେ ଆଗରୁ ନିୟମ ଥିଲା ଯେ, ବିବାହ ବେଳକୁ ଝିଅର ବୟସ ୧୮ ବର୍ଷ ଓ ପୁଅର ବୟସ ୨୧ ବର୍ଷରୁ ବେଶୀ ହୋଇଥିବା ଦରକାର । ଏବେ ଏହାକୁ ବଦଳାଇ ଝିଅର ବୟସ ସୀମା ୨୧ ଓ ପୁଅର ବୟସ ୨୫କୁ ବଢ଼ାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ତଥାପି ଅନେକ ଜାଗାରେ ୧୮ ବର୍ଷରୁ ଛୋଟ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଝିଅଙ୍କୁ ଏବେ ବି ବାହା କରି ଦିଆଯାଉଛି ।

ରହିଯାଆନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ପତି -ପତ୍ନୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭଲ ସମ୍ପର୍କ ରହିପାରେ ନାହିଁ । ସତରେ ଜଣେ ଆଉ ଜଣକର ଜୀବନ ସାଥ୍ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ ।

ଗାଁରେ ଆଜି ବି ଅନେକ ପିଲା ତ କମ୍ ବୟସରେ ମରି ଯାଆନ୍ତି । ତେଣୁ ଅନେକ ଝିଅ ବିଧବା ଓ ପୁଅ ସ୍ତ୍ରୀହରା ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି । ପୁଅଙ୍କର ବିଶେଷ କିଛି ଅସୁବିଧା ହୁଏ ନାହିଁ । ସେମାନେ ପୁଣି ଥରେ ବାହା ହୋଇଯାଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଝିଅଟିର ଅବସ୍ଥା ସାମ୍ପାଦିକ ହୋଇଯାଏ । ବିବାହର ଅର୍ଥ ବୁଝିବା ଆଗରୁ ହିଁ ସେ 'ଅଭାଗିନୀ' ବିଧବା ବନିଯାଏ । ଅନେକ ପରିବାରରେ ବିଧବାମାନେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଥର ବାହା ହୋଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି କୁନି ବିଧବାମାନେ ଅଲଗା ଅଲଗା ପ୍ରକାରର ଶେଷଣ ଓ ଅତ୍ୟାଚାରର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତି ।

ବଡ଼ ହେଲା ପରେ ୧୩-୧୪ ବର୍ଷର ଝିଅଟି ଶୁଶୁର ଘରକୁ ଆସିଥାଏ । ଏଥର ତା'ର ପିଲାଦିନ ବୋଲି ଆଉ କିଛି ବି ରହେ ନାହିଁ । ପର ଘରେ ବୋହୂ ରୂପରେ ତାକୁ ଚାରିକାନ୍ଥ ଭିତରେ ସଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼େ । ମା' ଘରେ ଯେଉଁ ଅସ୍ତ୍ର ବହୁତ ସ୍ଵାଧୀନତା ଥାଏ, ସେତିକି ବି ସରିଯାଏ । କାମର ବୋଝ ବଢ଼ିଚାଲେ । ବିଶ୍ରାମ ନେବାର ଅଧିକାର ବୋଲି କିଛି ରହେନାହିଁ । କୁନି ବୋହୂମାନେ ପୂରା କାମ କରି ନ ପାରିଲେ, ଶୁଶୁର ଘରର ନାନା କଟୁକଥା ଓ ଗାଳି ଶୁଣିବାକୁ ପଡ଼େ । ବେଳେ ବେଳେ ଏହି କୁନି ବୋହୂମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ଶାରୀରିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଏ ।

ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ହେତୁ ୧୩-୧୪ ବର୍ଷର ଝିଅଟି ବେଳେ ବେଳେ ମା' ହୋଇଯାଏ । ସେତେବେଳକୁ ସେ ନିଜ ବିଷୟରେ ଓ ନିଜ ଦେହ ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣି ନ ଥାଏ । ନିଜ ପିଲା ଦିନକୁ ବି ସାରି ନ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଛୁଆଟିଏ ପାଳିବାକୁ ପଡ଼େ । ଅନେକ ଜାଗାରେ ଉଭୟ ଏହି କୁନି ମା' ଓ ଛୁଆ ମରିଯାଆନ୍ତି । ଛୋଟ ବେଳରୁ ଏମାନଙ୍କୁ ଛୁଆଟିକୁ ପାଳିବାର ବୋଝ ମୁଣ୍ଡାଇବାକୁ ପଡ଼େ । ଯୁଆନ ହେବା ଆଗରୁ ହିଁ ସେମାନେ ବୁଢ଼ୀ ପରି ଦିଶନ୍ତି । ଏତେ କମ୍ ବୟସରେ ଛୁଆ ଜନ୍ମ ହୁଅନ୍ତି, ଯେ ଝିଅଟି ନିଜ ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣି ନ ଥାଏ । ନିଜ ଦେହର ଯନ୍ ନେବା ବିଷୟ ସେ ଜାଣି ନ ଥାଏ । ତେଣୁ ଅନ୍ଧାଣତରେ ସେ ଅନେକ ଛୁଆଙ୍କ ମା' ବନିଯାଏ ।

ଏଥିଯୋଗୁଁ ତା'ର ଅବସ୍ଥା ଖରାପ ହୋଇଯାଏ । ଦେହରେ ରକ୍ତ ପରିମାଣ
 ଯଥେଷ୍ଟ କମିଯାଏ । ମା' ଦୁର୍ବଳ ହେତୁ ଛୁଆମାନେ ବି ଦୁର୍ବଳ ହୁଅନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍
 ବାଲ୍ୟବିବାହ ହେତୁ ଆସନ୍ତା ପୀଡ଼ିତି ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଯାଏ । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ପରିବାରର
 ଖୁସି ମାଟିରେ ମିଶି ଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ କ୍ଷତି ସମସ୍ତଙ୍କର ହୁଏ । ଝିଅର, ପୁଅର,
 ଏମାନଙ୍କ ପରିବାରର, ସମାଜର ଓ ଦେଶର । ପିଲାଏ ଯଦି ଉଡ଼ୁଲୁ ଓ ଖୁସି
 ରହିପାରିବେ ନାହିଁ, ତେବେ ସମାଜ କିପରି ଖୁସି ହୋଇପାରିବ ?

ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ଯୋଗୁଁ ହେଉଥିବା କ୍ଷତି ଓ ବାଲ୍ୟ ବିବାହକୁ ରୋକିବା ବିଷୟରେ
 ଶହେରୁ ବେଢ଼ ଶହ ବର୍ଷ ହେଲା ବିଚାର କରାଯାଉଛି । ୧୯୨୯ ମସିହାରେ ବାଲ୍ୟ
 ବିବାହ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଇନ୍ ବି ବନାଗଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ଏବେ ବି ଚାଲିଛି । ଏଥିରୁ ସ୍ପ-
 ଷ୍ଟଭାବେ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, କେବଳ ଆଇନ ବନାଇଦେଲେ ଅବସ୍ଥା ସୁଧୁରିଯାଏ

ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଜାତି, ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଓ ପରିବାରରେ ବାଲ୍ୟ ବିବାହ କରାଯାଉଛି, ସେଠାରେ ଏ ବିଷୟରେ ଆହୁରି ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ପଡିବ, ତାଙ୍କ ବିଚାରଧାରାକୁ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ହେବ ଓ ତାଙ୍କ ସହ ମିଶି ବାଟ ଖୋଜିବାକୁ ହେବ । ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ବିରୋଧରେ ଗୋଟିଏ ଜାଗରଣ ଚଳାଇବାକୁ ପଡିବ । ପ୍ରତି ଝିଅ ଓ ପୁଅକୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ବାଲ୍ୟ ବିବାହକୁ କମ୍ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଅସରନ୍ତି ବିପଦର ଶିକାର

ଝିଅଙ୍କ ପ୍ରତି କରାଯାଉଥିବା ଅତ୍ୟାଚାରର ଲମ୍ବା ତାଲିକାଟିକୁ ବନାଇବାକୁ ତ ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସତକୁ ଲୁଚାଇ ରଖିଲେ ବି କିଛି ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟାୟକୁ ଆଖିମୁଦି ଦେବା ବି ଭୁଲ ହେବ । ଅନ୍ୟାୟକୁ ଚିହ୍ନିବା ହେଉଛି ନ୍ୟାୟର ରାସ୍ତା ଉପରେ ଦ୍ରୁଥମ ପାହୁଣ୍ଡ

ଝିଅଙ୍କର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ବୋଧହୁଏ ଏହା ଯେ ତାଙ୍କୁ ବଳାକାର କରାଯାଇପାରେ । ଏମିତି ବି କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ, ଝିଅ (ମହିଳା) କର ଏମିତି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ହେଉଛି ତାଙ୍କୁ ବଳାକାର କରିବା ପାଇଁ ପୁରୁଷମାନଙ୍କର କ୍ଷମତା ଥାଏ ଓ ଇଚ୍ଛା ବି ଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମହିଳା, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଝିଅ ଓ ତାଙ୍କର ପରିବାର ମନରେ କେବେ ନା କେବେ ବଳାକାରର ଡର ଆସିଥାଏ ।

ଏହି ଡର ଯୋଗୁଁ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ପରଦା ପଛରେ ଓ ଚାରିକାନ୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦ କରି ରଖାଯାଏ । ସେମାନେ ନିଜ ସାହି ଓ ଗାଁରେ ବି ସ୍ବାଧୀନ ଓ ନିତର ବୁଲି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକଙ୍କର ସ୍ବାଧୀନ ଭାବରେ ରହିବା, ଯୁଆଡେ ଚାହିଁଲେ ଯାଇଆସି ପାରିବାର ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଝିଅଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା କାମ ବିଏ ନାହିଁ ।

ମରବଙ୍କ ଶିକାରୀ ଆଖିରୁ ଛୋଟ ଝିଅମାନେ ମଧ୍ୟ ଖସି ଯାଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ କେହି ବି ହୋଇପାରେ - କୌଣସି ଅବିବାହୀ ଲୋକ, ପଡୋଶୀ, କୌଣସି

ସମ୍ପର୍କୀୟ ବା ନିଜ ପିତା ମଧ୍ୟ । ଡର ଓ ଅସହାୟତାରେ ସେ ଅପରାଧୀର ନାଁ ବି ବତାଇପାରେ ନାହିଁ । ଅନେକ ମହିଳା କହନ୍ତି ଯେ, ସେମାନେ ତାଙ୍କ ବଢ଼ିଲା ଝିଅକୁ ନିଜ ପତିଙ୍କ ସହିତ ବି ଏକଲା ଛାଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁ, ବିଶେଷ କରି, ସେ ଯଦି ମଦୁଆ ବା ଗଞ୍ଜୋତ ହୋଇଥିବ । ଏ ଯାଏଁ ଯେତିକି ବଳାକାର ବିଷୟରେ ଜଣାଅଛି ଏଥିରୁ ଶତକଡ଼ା ପଚାଶରୁ ବେଶୀ ବଳାକାର ୧୨ରୁ କମ୍ ବର୍ଷର ଝିଅମାନଙ୍କ ଉପରେ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ସମସ୍ୟା ଏବେ ଆହୁରି ଜଟିଳ ହୋଇଯାଇଛି । କାରଣ ଆମ ସମାଜର ବିଚରଧାରା ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର ! ଯାହା ପ୍ରତି ବଳାକାର ହୁଏ, କୁହାଯାଏ ଯେ “ ତା’ର ଇଚ୍ଛା ଲୁଚି ନିଆଗଲା । ” ଏପରି ଭାଷାରେ କହିବା ଲଜ୍ୟାର ବିଷୟ ନୁହେଁ କି ? ଯିଏ ବଳାକାର କରିଛି, ତା’ର ସିନା ‘ ଇଚ୍ଛା ଲୁଚିବା ’ ଚାହିଁ, ତା’ର ‘ ନାକ କାଟିବା ’ ଚାହିଁ, ସେ “ ସରମରେ ବୁଟି ମରିବା ” ଚାହିଁ ।

ଏହି ଓଲଟା ନୀତି ବିଷୟରେ ଆମେମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱର ସହ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ । ଏହା ଏକ ବିଚିତ୍ର କଥା ନୁହେଁ କି - ବଳାକାର ଡରରେ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରି ରଖାଯିବ ଓ ବଳାକାର କରିବା ଲୋକ ଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବୁଲିବେ ? ଏହାତ “ ଜୋର ଯାର ମୂଲକ ତାର ” ବା “ ଲାଠି ଯାହାର, ମଇଁଷି ତାହାର ” ପରିକା ହେଉଛି ! ଏହାକୁ ଆମେ ନୈତିକତା କହି ପାରିବା ନାହିଁ କି ନ୍ୟାୟ କହିପାରିବା ନାହିଁ ।

ଝିଅଙ୍କ ଉପରେ ଯେତିକି ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଆକ୍ଷେପର ମୂଳ କାରଣ ଏହି ଦିଗହୀନ ନୀତି ସବୁ । ପୁରୁଷ ଯଦି ଅନେକ ତାଗାରେ ସମ୍ପର୍କ ରଖେ, ତେବେ ତାହା ଚଳିଯିବ । ଅଥଚ ମହିଳା ଉପରେ ଯଦି କିଏ ଜୋର ଦବରଦସ୍ତି ବି କରେ, ତେବେ ଓଲଟା ନୀତିରେ ମହିଳାଟିକୁ ଦୋଷୀ କରାଯାଏ । କୁହାଯାଏ ଯେ, ‘ମରଦ ଶହେ ଖୁନ୍ କଲେ ମଧ୍ୟ ମାଫ୍’ । ଏହି ଅମୁହାଁ ନୀତି, ଏପ୍ରକାରର ବିଚାର ଧାରା ନ ବଦଳିଲା ଯାଏଁ ଝିଅଙ୍କ ପ୍ରତି ଅପମାନ କେବେ ବି ସରିବ ନାହିଁ । ଝିଅଙ୍କ ପତିବାକୁ କାହିଁକି ପଠାଇ ନାହିଁ ?ଟୋକାମାନେ ଅଭଦ୍ର କଥା କହିବେ ବା ଶିକ୍ଷକ ଫାଇଦା

ଉଠାଇବେ । ' କାମ ପାଇଁ କାହିଁକି ପଠାଉନାହିଁ ? 'କ'ଣ ହେଉଗଲା ତ ନାକ
କଟିଯିବ (କଥା ସରିଯିବ) । ' କାହିଁକି ଢଲ୍‌ଦି ବାହା କରାଇ ଦେଉଛ ? '
ଝିଅକୁ ସମ୍ମାନିବା ଭା'ରି କଷ୍ଟ । ଏଥିପାଇଁ କଳଙ୍କି ଲାଗିବା ଆଗରୁ, ସେ ଯାହାର
ସମ୍ପତ୍ତି ତା' ହାତକୁ ଟେକିଦେଲେ ଯାଏ । ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଏହି ଉତ୍ତର । ସବୁ କଳଙ୍କର
ମୂଳ କାରଣ ଗୋଟିଏ ।

କାହାର ଖେଳ କାହା ପାଇଁ କାଳ ହୁଏ ? ଝିଅମାନଙ୍କୁ ବାନ୍ଧିବା ବଦଳରେ
ଆମେ ଆମର କୁକର୍ମଗୁଡ଼ିକୁ କାହିଁକି ରୋକିବା ନାହିଁ ? ଯିଏ ଆକ୍ରମଣ କରୁଛି, ଆମେ
ତା'କୁ କାହିଁକି ନ ବାନ୍ଧୁଛେ ? ଏହି ଶିକାରୀମାନେ ତ ଆମ ଘର ଭିତରୁ ହିଁ
ବାହାରୁଛନ୍ତି !

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ବିଷୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁରୁଷକୁ ଭାବିବାକୁ ହେବ । ଏପରି ଆକ୍ରମଣ କରିବା, ଅନ୍ୟାୟ କରିବାକୁ କ'ଣ ପୁରୁଷପଣିଆ କୁହାଯିବ ? ହିଂସା କରିବା କ'ଣ ମାନବିକତା ହୋଇପାରିବ ? ଡୋର ବଳରେ ଜିଇଁବା କ'ଣ ଲାଜର କଥା ନୁହେଁ ? ଅମୁହାଁ ନୀତିଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ଭୁଲ ନୁହେଁ ?

ସମାଜରେ ହିଂସା, ବଳାକାର ବଢ଼ିଚାଲିଛି । ଜମା କମୁନାହିଁ । ଅଶୁଳକ ଓ ହିଂସାମୂଳ ସିନେମା, ବହି, ଗୀତ ଆଦି ସବୁ ବଢ଼ିଚାଲିଛି । ଝିଅମାନେ ଆମ ନିଜ ଘର, ସାହି, ଗାଁ ଓ ସହରରେ ଯଦି ନିଜର ରହିପାରିବେ ନାହିଁ, ତେବେ ଧିବ୍ ଏହି ସମାଜକୁ ।

ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଯୁବତୀଙ୍କୁ ବେଶ୍ୟାବୃତ୍ତି ପାଇଁ ଠେଲିଦିଆ ଯାଉଛି ! ୧୩ରୁ ୨୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଝିଅ ଗରିବୀ ହେତୁ ଏହି କାମ ପାଇଁ ରାତି ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି । କେତେକ ଝିଅଙ୍କ ବାପା ମା' ତାଙ୍କୁ ବେଶ୍ୟା ବୃତ୍ତି ପାଇଁ ବିକି ଦିଅନ୍ତି । କେତେକଙ୍କ ପତି ନିଜେ ଏହା କରାନ୍ତି ଓ କେତେକ ଝିଅ ନାଚାର ହୋଇ ନିଜ ଦେହ ବିକିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି । ଏହି କାମ ପାଇଁ ସମାଜ ତାଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରେ । ସମାଜରେ ଭଦ୍ର ଖୋଳ ପକାଇ ବୁଲୁଥିବା ମରଦମାନେ ବି ଏମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଅଥଚ ଏହି ନିରୀହ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ଘୃଣା ଆଖିରେ ଦେଖନ୍ତି, ନାକ ଟେକନ୍ତି । ପୁଣି ସେହି ନିର୍ଲଜ୍ଜ ନୈତିକତା, ଦୋହଲା ଆଇନ୍ ।

ଝିଅର ଅଧିକାର...ନା ବାପ ଘରେ ନା ପତି ଘରେ

ଝିଅ ପାଇଁ ମା' ଘର ନିଜର ହୁଏନି କି ଶ୍ୱଶୁର ଘର ନିଜର ହୁଏନି । ମା' ବାପା କହନ୍ତି ' ପର ଧନ । ' ଶ୍ୱଶୁର ଘର କହନ୍ତି ' ପର ଘରର ଝିଅ । ' ଝିଅଙ୍କର ନିଜର କୌଣସି ଘର, କି ନିଜର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଠିକଣା ନ ଥାଏ । ଖୁବ୍ କମ୍ ଝିଅ ବାପ ଘର ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ସମାନ ଭାଗ ପାଆନ୍ତି । ଆଇନ୍ କହେ, ପିତାର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ପୁଅ, ଝିଅଙ୍କର ସମାନ ଅଧିକାର ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବ ଜୀବନରେ ଏହା କେଉଁଠି ବି କାମ

କରେ କି ? ଯୌତୁକକୁ ଝିଅର ଭାଗ ବୋଲି ଜୁହାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଯୌତୁକ ଉପରେ ବି ଝିଅର ତ କୌଣସି ଅଧିକାର ନ ଥାଏ । ଏହା ଉପରେ ଶ୍ଵଶୁର ଘରର ପୁରା ଅଧିକାର ରହେ । ଯେଉଁ କନ୍ୟାକୁ ଦାନ ଭାବେ ଦିଆଯାଏ, ସେହି କନ୍ୟାର ଭଲ ନିଜ ଅଧିକାର କୁଆଡୁ ଆସିବ ? ସେ ତ ନିଜେ ବି ଏକ ବସ୍ତୁ ବନିଯାଏ !

ପତିର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ବି ସବୁବେଳେ ପତ୍ନୀର ଅଧିକାର ନ ଥାଏ । ଏପରିକି ପଇସାବାଲା ଘରେ ମଧ୍ୟ ଝିଅ ଘରର ନୁହେଁ କି ପରର ନୁହେଁ ।

ଆହୁରି କହିବାକୁ ଗଲେ, ଝିଅ (ଓ ମହିଳା) ଜ୍ଞର ନିଜ ଖଟଣିରୁ ମିଳିଥିବା ପଇସା ଉପରେ ବି ଅଧିକାର ନ ଥାଏ । ଏହା ଉପରେ ବି ଘରବାଲାଙ୍କର ପୁରା ହକ୍ ଥାଏ ।

ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ନିଜ ରୋଜଗାର ଉପରେ ଅଧିକାର ନ ରହିବାରୁ ଝିଅମାନେ ସବୁବେଳେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇ ରହନ୍ତି ! ଏହି ନିର୍ଭରଶୀଳତା ହିଁ କ୍ରମଶଃ ଅସହାୟତାରେ ପରିଣତ ହୁଏ ।

ଏହି ରୀତି ଲଗାତର ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ଫଳରେ ଝିଅମାନେ କାଠ କଣ୍ଢେଇ ପରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ହାତରେ ନାଁରୁଛନ୍ତି । ଯେତେବେଳ ଯାଏଁ ଝିଅମାନେ ପଇସା, ଘର, ଜମି ଆଦି ପାଇଁ ନିର୍ଭରଶୀଳ ରହିଥିବେ, ସେତେବେଳ ଯାଏଁ ସେମାନଙ୍କର ଏହି ଅବସ୍ଥା ସୁଧୁରି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଝିଅମାନଙ୍କୁ ନିଜେ ଆଗକୁ ବଢ଼ି ନିଜ ଅଧିକାର ମାଗିବାକୁ ହେବ । ମାଗିଲେ ଯଦି ମିଳେ ନାହିଁ, ତେବେ ଛଟାଇ କରି ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମହିଳାମାନେ ଯଦି ଘର ଓ ପିଲାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ଵ ନେବେ, ତେବେ ଘର ଓ ଜମି ଉପରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ରହିବା ଦରକାର । ଏପରିକା ଆଇନ୍ ତ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସୁସ୍ଥ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ମହିଳାଙ୍କର ଅସହାୟତା ଓ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଅନେକ ଦିଗରୁ ସେମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ସହ ବି ଯୋଡ଼ା ଅଛି । ଏହି ବିଷୟରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବା ବହୁତ ଢରୁରୀ ଅଟେ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ଭାବିବାକୁ ହେବ ଯେ, କ'ଣ କଲେ ଝିଅ ଓ ମହିଳାମାନେ ଆର୍ଥିକ ଦିଗରୁ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇପାରବେ ।

ଝିଅଙ୍କ ସମସ୍ୟା କାହିଁକି ଲାଗିରହେ ?

ଏସବୁ ବିଷୟରେ ପଢ଼ିଲେ ମନରେ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ । ଝିଅଙ୍କ ସହିତ ଶତ୍ରୁଙ୍କର ଏପରି ସଲାସୁତୁରା କାହିଁକି ହୁଏ ? ନିଜ ବାଟି ଅଗଣାରେ ହିଁ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ତାକୁ କାହିଁକି ବିକଳ ହେବାକୁ ପଡ଼େ ? ସେମାନେ କାହିଁକି ଅଭାବରେ ଘାଣ୍ଟି ହୁଅନ୍ତି ? ପରିବାରରେ କାହିଁକି ପୁଅ ପାଇଁ ଲାଳସା ଥାଏ ? ପଛ ପୃଷ୍ଠା ଗୁଡ଼ିକରେ ଯେଉଁ ତଥ୍ୟସବୁ ଦିଆଯାଇଛି, ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ସବୁ କେବଳ କେତେକ ନିଷିଷ୍ଟ ପରିବାରରେ ନାହିଁ । ହିସାବ କରୁଛି ଯେ, ଏହା ପ୍ରତି ପରିବାରରେ ଉଣାଅଧିକେ ଚାଲିଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ଏହା ପୂରା ଏକ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରତିଫଳନ । ଏହା ଏକ ଗଭୀର ଓ ବ୍ୟାପକ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ । ଏହି ପ୍ରକାରର ସମାଜକୁ ଆମେ ଏକ ପୁରୁଷ ପ୍ରଧାନ ସମାଜ ବା ପିତୃକୈନ୍ଦ୍ରିକ ସମାଜ ବୋଲି କହିପାରିବା ।

ପିତୃକୈନ୍ଦ୍ରିକ ସମାଜରେ ଜଣେ ପୁରୁଷ ହିଁ ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟ ଥାଏ । ପରିବାର ସବୁ ସମ୍ବଳ ଓ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ପୁରୁଷର ଏହି କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ରହିଥାଏ । ସେ ହିଁ ସବୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଅନ୍ତି । ପିତୃ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ସମାଜରେ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଅପେକ୍ଷା ଉନ୍ନତ ଓ ଉଚ୍ଚତର ବୋଲି ଧରାଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ପୁତ୍ରର କାମନା, ପୂଜାପାଠ ଓ ଯଜ୍ଞ କରାଯାଏ । ଅନେକ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ (ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମରେ) ଏହି କଥାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ସୂଚାଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ କହନ୍ତି ଯେ, ସ୍ତ୍ରୀ ସବୁବେଳେ କୌଣସି ନା କୌଣସି ପୁରୁଷ ଅଧୀନରେ ରହିବା ଢରୁରୀ ଅଟେ । ଅନେକ ହିନ୍ଦୁ ମାନନ୍ତି ଯେ, ପୁଅ ଅନ୍ତିମ ସଂସ୍କାର କଲେ ହିଁ ମୋକ୍ଷ ମିଳିଥାଏ । ଝିଅର ଏପରି ଅନ୍ତିମ ସଂସ୍କାର କରିବାର ଅଧିକାର ନ ଥାଏ । ପୁଅର ବଂଶ ଅନୁମାରେ ନୂଆ ବଂଶଧର ବାହାରେନ୍ତି । ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି ବି ପୁଅ ହିଁ ପାଏ ।

ପୁଅ ହିଁ ଘରର ପରମ୍ପରାଗତ କାମଧନ୍ୟ ସମ୍ଭାଳେ । ବାର୍ଷିକ୍ୟ ବେଳେ ପୁଅ ହିଁ ସାହାରା ହୁଏ । ତାକୁ କୁଳର ଦୀପଶିଖା ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ପୁଅମାନେ ବା ବଡ଼ ପୁଅ ମା' ବାପାଙ୍କ ଘରେ ରହେ । ବିବାହ ପରେ ପତ୍ନୀକୁ ପତି ଘରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼େ । ଆମର ଅନେକ ରୀତି-ନୀତି, ଶ୍ଳୋକ, ବ୍ରତ ଓ ପ୍ରବାଦରେ ଏଥିପାଇଁ ପୁଅ ବା ପୁରୁଷଙ୍କର ହିଁ ଗୁଣଗାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଲୋକମାନେ ଅଧିକତ୍ର ପୁତ୍ର କାମନା କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପୁତ୍ରର ଅର୍ଥ ମାଲିକ, ସ୍ବାମୀ, ପତି । ଗରିବ ଘରର ପୁରୁଷ ଆଉ କେଉଁଠି ନ ହେଲେ ବି ଅତି କମ୍ରେ ନିଜ ଘରର ମହିଳାଙ୍କ ଉପରେ ତ ହାକିମ୍ ହୋଇପାରେ !

ଏ ପ୍ରକାରର ସମାଜରେ ଝିଅଙ୍କ ସ୍ଥାନ ସବୁବେଳେ ତଳେ ହୋଇଥାଏ । ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପୁରୁଷର ଅଧୀନ ବୋଲି ଧରାଯାଏ । ଏହାକୁ ପୁରୁଷର ସମ୍ପତ୍ତି ବୋଲି ଧରାଯାଏ । ଝିଅଙ୍କ ବଂଶ ଅନୁସାରେ ବଂଶ ଚାଲେ ନାହିଁ । ତା'କୁ ପର ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ସେ ଏକ ବୋଝ, ଏକ ବାୟିତ୍ୱ । ଯେଉଁଠି ଯୌତୁକ ପ୍ରଥା ରହିଛି ସେଠାରେ ଝିଅକୁ ଆହୁରି ବଡ଼ ବୋଝ ବୋଲି ଧରାଯାଉଛି । ଝିଅର ଘରର ବ୍ୟବସାୟ, ଘରର ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଅଧିକାର ରହେ ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ଝିଅଟିଏ ଜନ୍ମ ହେଲେ ଘରେ ଚିନ୍ତା ଛାଇଯାଏ ।

କେବଳ ପରିବାର ନୁହେଁ ସବୁଆଡ଼େ ପୁରୁଷଙ୍କର ହିଁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହିଛି । ଏହା ରାଜନୀତି ହେଉ ବା ବ୍ୟବସାୟ, ଧର୍ମ ହେଉ ବା ଆଇନ୍ ହେଉ ।

ପଞ୍ଚାୟତ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଲୋକସଭା ଯାଏଁ ରାଜନୀତିରେ ପୁରୁଷ ହିଁ ଛାଇ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ହିଁ ସବୁ ଫଇସଲା କରନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ପୁରୁଷ କରୁଛନ୍ତି ଓ ଏହାକୁ ପୁରୁଷମାନେ ହିଁ ଚଳାଉଛନ୍ତି । ମହିଳାମାନେ କେବଳ ମାନୁଛନ୍ତି । ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ପୁରୁଷଙ୍କ ହାତରେ ହିଁ ରହିଛି । ଆଇନ୍ କାନୁନ୍ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ବନାନ୍ତି ଓ ଜଳାନ୍ତି । ଚାରିଆଡ଼େ ପିତା ବା ପୁରୁଷର ହିଁ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ରହିଛି । ଏଥିପାଇଁ ଏହାକୁ କୁହାଯାଏ ପିତୃକେନ୍ଦ୍ରିକ ବା ପିତୃସତ୍ତା ।

ଅନେକ ସିନେମା, ବିଜ୍ଞାପନ, ଗୀତ, ଏପରିକି ସ୍କୁଲର ବହିରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପିତା ଓ ପୁରୁଷକେନ୍ଦ୍ରିକ ବିଚାରଧାରାକୁ ବୋହରାଯାଇଛି ।

ଏହି ବିଚାରଧାରା ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗୁଁ ସମାଜ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ହୀନ ଓ ନୀଚ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖୁଛି । ଝିଅ (ଓ ମହିଳା) ମାନେ ବି ନିଜକୁ ହୀନ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନୀଚ ଓ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ଉପେଇ ପାରେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ବି ଅଭାବ ଓ ନିର୍ଭରଶୀଳତାକୁ ନିଜ ଭାଗ୍ୟ ବୋଲି ମାନି ନିଅନ୍ତି । ସେମାନେ ବି ପିତୃ କେନ୍ଦ୍ରିକ ବିଚାର ଧାରାକୁ ମାନନ୍ତି ଓ ନିଜ ଉପରେ କଟକଣା ଢାରି ରଖନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କେବଳ ମରଦମାନଙ୍କ ବିଚାରଧାରାରେ ଯେ ବରକାର ତା'

ଭାବିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଆମେ ମହିଳା ହେଉ ବା ପୁରୁଷ ହେଉ, ଯିଏ ବି ପିତୃକୈନ୍ଦ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଚାଲୁ ରଖିବେ, ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏ ଦିଗରେ ବିଚାର କରବାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ବଦଳିବାକୁ ହେବ । ଏହି ପୂରା ପିତୃ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ବିଚାରଧାରା ଓ ସମାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ହିଁ ଧୀରେ ଧୀରେ ବଦଳାଇବାକୁ ହେବ । ଏହାକୁ ନ ବଦଳାଇଲେ ପରିବାର ଓ ସମାଜରେ ସମାନତା ଓ ଅନ୍ୟାୟ କଥା ଆମେ ଭାବି ବି ପାରିବା ନାହିଁ ।

ପିତୃସତ୍ତାର ରୂପ ସବୁ ଜାଗାରେ ଏକା ପ୍ରକାରର ନୁହେଁ । କେଉଁଠି ଏହା ଅଧିକ ତ କେଉଁଠି କମ୍ । ଏହା ନୁହେଁ ଯେ, ପିତୃକୈନ୍ଦ୍ରିକ ସମାଜଗୁଡ଼ିକରେ ମହିଳାଙ୍କର ଜମା ଅଧିକାର ନ ଥାଏ । ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ଥାଏ (କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତ ସେମାନେ ରାଣୀ ବା ପ୍ରଧାନ-ମନ୍ତ୍ରୀ ଯାଏଁ ବି ବନି ପାରନ୍ତି), କିନ୍ତୁ ପୁରୁଷଙ୍କ ଠାରୁ କମ୍ ଥାଏ ।

ଆଉ ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି - ପିତୃସତ୍ତା ଆରମ୍ଭରୁ ନ ଥିଲା । ଇତିହାସକାର ଓ ସମାଜଶାସ୍ତ୍ରୀମାନେ କହନ୍ତି ଯେ, ମନୁଷ୍ୟ ଏହି ପୃଥିବୀ ଉପରେ କେତେ ଲକ୍ଷ ବର୍ଷ ହେଲା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି; କିନ୍ତୁ ପିତୃସତ୍ତାର ଆରମ୍ଭ ମାତ୍ର ଦୁଇ ତିନି ହଜାର ବର୍ଷ ତଳେ ହୋଇଛି । ଏହାର ଅର୍ଥ ସୃଷ୍ଟି ବା ପ୍ରକୃତି ଏହି ପୁରୁଷପ୍ରଧାନତାକୁ ଗଠିନାହିଁ । ଏହାକୁ ମନୁଷ୍ୟ ହିଁ ନିଜେ ବନାଇଛି । ଯାହାକୁ ମନୁଷ୍ୟ ବନାଇଛି, ତାହାକୁ ମନୁଷ୍ୟ ଚାହିଁଲେ ବଦଳାଇ ବି ପାରିବ ।

କେତେକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ

କିନ୍ତୁ କେତେକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଝିଅଜନ୍ମକୁ ସ୍ବାଗତ କରାଯାଏ । ଆମ ଦେଶରେ ହିଁ କେତେକ ଇଲକା ଓ କେତେକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏପରି, ଯେଉଁଠି ଝିଅ ଓ ମହିଳାଙ୍କୁ ହୀନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଏସବୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରୁ ଆମେ ଅନେକ କଥା ଶିଖିପାରିବା । ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଓ ବୁଝି ଆମେ ଅତି କମ୍ରେ ଅନ୍ଧତଃ ଏତିକି ଶିଖିପାରିବା ଯେ, ପରିବାର ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଆହୁରି ଉପାୟ ଓ ଆଇନ୍ ବି କରାଯାଇପାରେ ।

କେରଳ ରାଜ୍ୟରୁ ଏକ ଉଦାହରଣ

ଭାରତରେ କେରଳ ଏପରି ଏକ ରାଜ୍ୟ, ଯେଉଁଠି ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ପୁରୁଷଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ । ସେଠାରେ ପ୍ରତି ୧୦୦୦ ପୁରୁଷଙ୍କ ପିଛା ୧୦୩୨ ଜଣ ମହିଳା ଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ମହିଳାଙ୍କ ସାକ୍ଷରତା ହାର ଦେଶରେ ସବୁଠୁ ଅଧିକ । କମ୍ ବୟସରେ ସେଠାରେ ବିବାହ କରାଯାଏ ନାହିଁ । କେରଳର ନାୟର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ରାଜ୍ୟ ଲୋକସଂଖ୍ୟାର ଶତକଡ଼ା ମାତ୍ର ୧୧ ଭାଗ । କିନ୍ତୁ ଏମାନେ ଆର୍ଥିକ ଦିଗରୁ ବେଶ୍ ସୁଚ୍ଛଳ । ନାୟର ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବହୁତ ଉନ୍ନତ । ଏବେ ନାୟର ପରିବାରଗୁଡ଼ିକରେ ବି କେତେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଣି । କିନ୍ତୁ ପରମ୍ପରା ରହିଛି ଯେ, ଏଠାରେ ପୁଅକୁ ନେଇ ବଂଶ ଚାଲେନାହିଁ । ଏହା ଝିଅର ବଂଶକୁ ନେଇ ଚାଲେ ।

ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ମା' ଠାରୁ ଝିଅ ପାଇଥିଲା । ଝିଅ ମା' ଘରେ ରହୁଥିଲା । ବିବାହ ପରେ ଝିଅର ବର ଝିଅ ଘରେ ଆସି ରହୁଥିଲା । ଝିଅମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଘର ଛାଡ଼ି କୁଆଡ଼େ ଯିବାକୁ ପଡ଼ୁ ନ ଥିଲା । ନାୟର ପରିବାରରେ ପତିର ସ୍ଥାନ ପତ୍ନୀ ଠାରୁ ଉଚ୍ଚରେ ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ପରିବାରର ପରିଚାଳନା ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଦାୟିତ୍ୱ ପତି ବଦଳରେ ସ୍ତ୍ରୀର ଭାଇର ହାତରେ ରହୁଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ପିତା ବଦଳରେ ମାତୃଙ୍କ ହାତରେ ଅଧିକ ଅଧିକାର ରହୁଥିଲା ।

ଯଦିଓ ନାୟର ପରିବାରରେ ପୁରୁଷଙ୍କ ହାତରେ ଯଥେଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରହୁଥିଲା, ତଥାପି ମହିଳାଙ୍କ ସ୍ଥାନ ଭଲ ଥିଲା । ସେଠାରେ ଝିଅଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ମିଳୁଥିଲା । ତା'କୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଥିଲା । ଝିଅ ଜନ୍ମ ହେଲେ ଅନେକ ମଉଜ ମଜଲିସ୍ କରାଯାଉଥିଲା । ସେଠାରେ ଝିଅକୁ ଅବହେଳା ଓ ପ୍ରତାରଣାର କଷ୍ଟ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ୁ ନ ଥିଲା । ତାକୁ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଲାଗୁ ନ ଥିଲା ଯେ, ସେ ପର, ନୀତି ଓ ତା'ର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଠିକଣା ନାହିଁ । ସମ୍ପତ୍ତି ଝିଅ ନାଁରେ ଲେଖାଥିବାରୁ ତା'କୁ କାହା ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହେବାକୁ ପଡ଼ୁ ନ ଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ନାୟର ମହିଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାଭିମାନ ଓ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ରହିଥିଲା । ଏସବୁର ପ୍ରଭାବ ସେଠାରେ ଏବେ ବି ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ।

ନାୟର ମହିଳାମାନଙ୍କ ବିବାହ ଉତ୍ତର ଭାରତ ବା ପୂର୍ବ ଭାରତର ବିବାହ ଠାରୁ ଅଲଗା ଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଛୋଟକାଟିଆ ଉତ୍ସବ ପରେ ନାୟର ମହିଳା ଜଣେ ପୁରୁଷ ସାଥରେ ସମ୍ପର୍କ ରଖି ପାରୁଥିଲା । ଉତ୍ତର ଭାରତରେ ମହିଳାଙ୍କ ଉପରେ ଯେପରି ବିଭିନ୍ନ ଯୌନ କଟକଣା ରହିଛି, ନାୟର ମହିଳାଙ୍କ ଉପରେ ସେପରି କଟକଣା ନ ଥିଲା । ସେଠାରେ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ଲୁଟିବାର ଭୟରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ପର୍ଦା, ବା ଚାରିକାଢ଼ ଭିତରେ ବନ୍ଦୀ କରି ରଖାଯାଉ ନ ଥିଲା ।

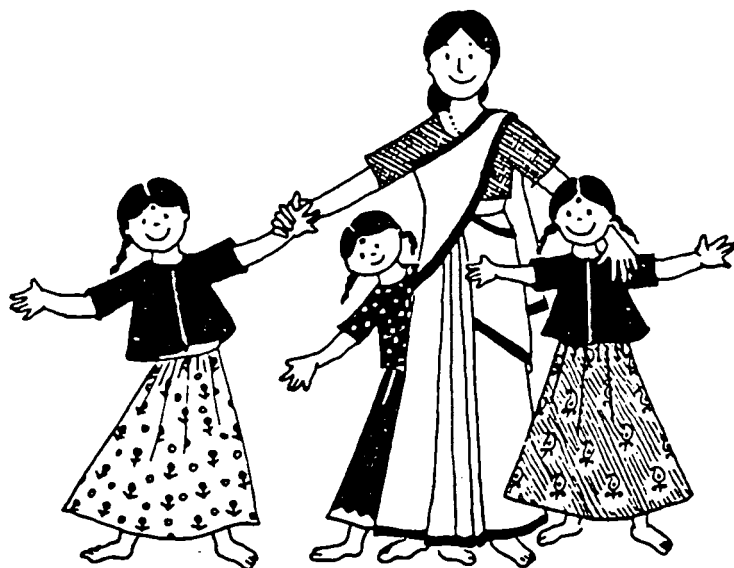
କେବଳ ନାୟରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନୁହେଁ ସାରା ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତରେ ପର୍ଦା ବା ଓଡ଼ଣୀ ନାହିଁ । ବିନା ଓଡ଼ଣୀରେ ବୁଲିପାରିବା, ଘର ଭିତରେ ବନ୍ଦ ହୋଇ ନ ରହିବା ଇତ୍ୟାଦି କ'ଣ କମ୍ ସ୍ବାଧୀନତା ? ନାୟରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଧବା ହୋଇଯିବା ଏକ ଅଭିଶାପ ନୁହେଁ, ଯେପରି ରାଜସ୍ଥାନ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ରାଜ୍ୟରେ ହେଉଛି । ଉତ୍ତର ଭାରତରେ ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ବିଧବାଙ୍କର ଯେଉଁ ଖରାପ ଅବସ୍ଥା ହୁଏ, ନାୟରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ହୁଏ ନାହିଁ ।

ଏହି ସବୁ ରୀତି-ନୀତିର ପ୍ରଭାବ ଝିଅଙ୍କ ଅବସ୍ଥା, ଶିକ୍ଷା, ବିକାଶ ଉପରେ ପଡ଼େ ଓ ଏହା ଏବେ ବି ଚାଲିଛି ।

କେରଳରେ ହିଁ କେଉଟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ମହିଳା ଓ ଝିଅମାନେ ସବଳା ଓ ସ୍ବାଭିମାନୀ ହୁଅନ୍ତି । ପୂରା ମାଛ ବିକା କାମ ସେମାନେ ଚଳାନ୍ତି । ପଇସା ଦିଆନିଆ ଓ ଅନ୍ୟ ସବୁକାମ ମହିଳାମାନେ ହିଁ କରନ୍ତି । କାରଣ ପୁରୁଷମାନେ ମାଛ ଧରିବାରେ ସମୁଦ୍ରରେ ବେଶୀ ସମୟ ବିତାନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ମହିଳାମାନେ ହିଁ ପରିବାରର ମୁଖିଆ ହୁଅନ୍ତି । ଏହି ପରିବାରଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ଅଭାବ, ହୀନମନ୍ୟତା, ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଆଦି ଜମା ଜଣା ପଡ଼େ ନାହିଁ । ପୁଅଙ୍କ ପରି ଝିଅମାନେ ବି ଘର ଚଳାଇବାର ଦାୟିତ୍ବ ତୁଲାଇ । ପୁଅଙ୍କ ପରି ଝିଅଙ୍କୁ ବି ସମ୍ମାନ ମିଳେ । କେରଳରେ ଏପରି ଅନେକ ଉଦାହରଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । କିନ୍ତୁ ଏହାର ଅର୍ଥ ଏହା ନୁହେଁ ଯେ, କେରଳୀ ଝିଅ ଓ ମହିଳା ମାନଙ୍କର କୌଣସି ସମସ୍ୟା ନାହିଁ ।

ଦେଶର ଅନେକ ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ବି ପୁଅଙ୍କ ପରି ଝିଅଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସମ୍ମାନ, ସ୍ନେହ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଏ । ଏହି ପରିବାରଗୁଡ଼ିକରେ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କମ୍ ମିଳେ; ଏହା ଅଲଗା କଥା ।

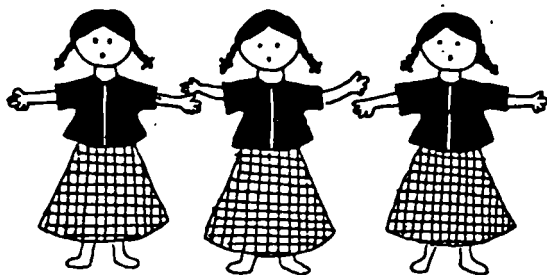
ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଝିଅମାନେ ଯଦି ହସିପାରୁଛନ୍ତି, ତେବେ ଆମ ଝିଅମାନେ କାହିଁକି ନ ହସିବେ ?

ସ୍ନେହ, ମମତା, ସେବା ପୁଅଙ୍କଠାରୁ ବି ଲୋଡ଼ା

ସ୍ନେହ, ମମତା, ସେବା ଭାବନା ଝିଅଙ୍କ ଠାରେ ଅଛି, ପୁଅଙ୍କ ଠାରେ ବି । ଆମେ ଏହା କହୁନାହିଁ ଯେ, ଝିଅ ଓ ମହିଳାମାନେ ଘରର କାମ କରିବା, ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେବା ଓ ପିଲାଙ୍କୁ ପାଳିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହା ମହିଳା ଓ ଝିଅମାନେ କରିବା ଉଚିତ; କିନ୍ତୁ କେବଳ ସେମାନେ ନୁହନ୍ତି । ଏହା ପରିବାରର ସମସ୍ତେ ମିଶି କରିବା ଦରକାର, ବିଶେଷ କରି ଯେଉଁ ଘରେ ମହିଳା ଓ ଝିଅମାନେ ଘର ବାହାରେ

ବି ମୂଳ କାମ ବା ଚାକିରୀ କରୁଛନ୍ତି । ମହିଳା ଓ ଝିଅମାନେ ଯଦି ଉଭୟେ ଘର ଓ ବାହାର କାମ କରୁଥାନ୍ତି, ତେବେ ପୁରୁଷ ଓ ପୁଅମାନେ ବି ଘର କାମରେ ହାତ ମିଶାଇବା ଦରକାର । ଘରର କାମ ସମସ୍ତଙ୍କ କାମ ହେବା ଚାହିଁ । ତା'ନହେଲେ ଝିଅଙ୍କର ଉଭୟ ବୋଝ କଦାପି କମିବ ନାହିଁ । ଯଦି କେବଳ ଝିଅମାନେ ଘରର କାମ କରିବେ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ପତାଲେଖା ଓ ବିଶ୍ରାମ ପାଇଁ ସମୟ କମ୍ ହେବ । ଆମେ ଆରମ୍ଭରୁ ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ଅଭ୍ୟାସ ଆଣିବା, ଯେପରିକି ଉଭୟ ପୁଅ ଓ ଝିଅ ଘରକାମକୁ ନିଜର ଦାୟିତ୍ୱ ବୋଲି ଜାଣିବେ । ଏହା ସେତେବେଳେ ହୋଇପାରିବ ଯେତେବେଳେ ପତି ମଧ୍ୟ ଘର କାମ ପାଇଁ ହାତ ମିଶାଇବ ।

ପିଲାଙ୍କୁ ପାଳିବାରେ ମଧ୍ୟ ପୁରୁଷମାନେ ଭାଗୀଦାର ହେବା ଦରକାର । ମା' ବାପା ଉଭୟେ ଯଦି ପିଲାଙ୍କୁ ପାଳନ୍ତି ଓ ସମୟ ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ପିଲାଟି ଅଧିକ ପୁରୁଷିତ ମନେ କରେ । ପିଲାଙ୍କ ସହ ସମୟ କଟାଇଲେ ପୁରୁଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱେଦ, ସରଳତା ଓ ମମତା ବଢ଼ିବ । ତାଙ୍କୁ ବି ତ୍ୟାଗ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସେବା କରିବାର ସୁଖ ମିଳିପାରିବ ।

ଆଦିର ସମାଜରେ ହିଂସା ଓ ଈର୍ଷା ଯେପରି ବଢୁଛି, ମାର୍ଦ୍ଦିତ ଓ ବଳାକାର ବଢୁଛି, ଏହାର ଔଷଧ ହେଉଛି ପୁରୁଷଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ଓ ଚିନ୍ତାଧାରା ବଦଳୁ । ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଧାରଣା ହେଉଛି ମରଦ ହେବା ଅର୍ଥ ରୁଷ ଓ ଆଖାଡୁଆଁ ହେବା । କଠୋର ହେବା, ଶାରୀରିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଡରାଇବା ।

କୌଣସି ପୁରୁଷ ବା ପୁଅଟିଏ କୋମଳ ଓ ଦୟାଳୁ ହୋଇଥିଲେ ତା'କୁ ହସି ଉତାଇ ଦିଆଯାଏ । ସମାଜ ଓ ଘରଗୁଡ଼ିକରେ ହିଂସାର ବାତାବରଣ କମ୍ କରିବାକୁ

ହେଲେ, ଆମକୁ ହିଂସାମୂଳକ ମରଦପଣିଆ ବି କମାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପୌରୁଷର ଅର୍ଥ ଅଖାତୁଆ ନ ହୋଇ ନ୍ୟାୟବାନ୍ ଓ ଦୟାବାନ୍ ହେବ । ଯେଉଁ ପୁରୁଷ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିଜର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଦେଖାଏ ସେ କାହାର ବି ହୃଦୟକୁ ଜିଣିପାରେ ନାହିଁ । ଲୋକ ତାକୁ ଡରନ୍ତି । ତାକୁ ସମ୍ମାନ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ କି ଭଲ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।

କେତେକ ଘରେ ପିତାଙ୍କ ନାଁ ହିଁ ‘ରାଗି’ ହୋଇଥାଏ । ପିତା ଘରକୁ ଆସିଲା କ୍ଷଣି ଘରେ ଭୟ ଚରିଯାଏ । ପିଲାମାନେ ସ୍ନେହରେ ପାଖରେ ବସିବା ବଦଳରେ ଦଉଟି ପଳାନ୍ତି । ଲାଗେ ଯେପରି ପିତା ବଦଳରେ ଜଣେ ଶତ୍ରୁ ଘର ଭିତରେ ପଶି ଯାଇଛି । ଏପରି ପିତାଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ଘରେ ଭୟ ଖେଳାଇଯାଏ । ଏପରି ଲୋକ ବି ଘରୁ ସ୍ନେହ କି ଆଦର ପାଇ ନ ଥାନ୍ତି । ସେମାନେ କାହାକୁ ସ୍ନେହ ଦେଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ କି କାହାଠାରୁ ଆଦର ପାଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏ ପ୍ରକାରର ମରଦପଣିଆରେ ସମସ୍ତଙ୍କର କ୍ଷତି ହୁଏ ।

ଆମେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଉଦାହରଣ ନେବା । ତାଙ୍କ ଠାରେ ଏପରି ପୌରୁଷତ୍ୱ ଥିଲା ଯେ, ତାଙ୍କ ସାମନାରେ ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ନଇଁଗଲା । ତାଙ୍କୁ ରାଷ୍ଟ୍ରର ପିତା କୁହାଗଲା । ଗାନ୍ଧିଜୀ ଏଥିପାଇଁ ନିଜ ନିଶ ବଡ଼ାଇ ବା ବାହୁବଳ ଦେଖାଇ ନିଜ ମରଦପଣିଆ ଜାହିର କରି ନ ଥିଲେ । ବରଂ ତାଙ୍କ ଠାରେ ଅହିଂସା ଓ ସ୍ନେହର ଶକ୍ତି ଥିଲା । କୋମଳତା ଓ ଦୟାର ଅଲୋକ ଥିଲା । ଗାନ୍ଧିଜୀ ଥରେ କାହାକୁ କହିଥିଲେ, ‘ ଅସଲ ଖୁସି ମୋତେ ସେ ଦିନ ମିଳିବ, ଯେଉଁଦିନ ମୁଁ ‘ ମା’ ବୋଲି ଡକା ହେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇପାରିବି । ’ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ପରି ମମତାଭରା ପୁରୁଷ ହିଁ ଭଲ ପିତା, ଭଲ ଭାଇ ଓ ଭଲ ପତି ବନି ପାରିବେ ।

ଆମର ମନରୁ ହିଂସା ଉଠେଇଲେ ହିଁ ବଳାକାର ଓ ଶୋଷଣର ଡର ଝାଟିବ ଓ ଝିଅମାନେ ମୁକୁଳି ପାରିବେ । ସେତେବେଳେ ଆମର ଝିଅମାନେ ନିଜର ହୋଇ ପରିବାର ଓ ସମାଜରେ ରହି ପାରିବେ ।

ଝିଅମାନେ କିପରି ଢିଙ୍କିବେ ତା'.....

ଆମରି ହାତରେ

ଆମ ଝିଅମାନଙ୍କର ଜୀବନ କିପରି ହେବ, ତାହା ଆମରି ହାତରେ ଅଛି ।
ଆମ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକରେ ସମାନତା ହେଉ ବା ଅସମାନତା; ନ୍ୟାୟ ହେଉ ବା
ଅନ୍ୟାୟ; ଧର୍ମ ହେଉ ବା ଅଧର୍ମ; ଏହା ସବୁ ଆମ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛି ।

ଧର୍ମ ପାଇଁ ପରିବାରରେ ନ୍ୟାୟ ରହିବା ଦରକାର । ଯେଉଁଠି ଉଚ୍ଚ-ନୀଚ
ଭେଦଭାବ ଥିବ, କିଛି ଲୋକ ପେଟପୁରା ଖାଉଥିବେ, ଅନ୍ୟମାନେ ଭୋକିଲା
ରହୁଥିବେ; କିଛି ଲୋକ ପତିଲେଖି ଢାଣିବେ, ଅନ୍ୟମାନେ ଅପାଠୁଆ ରହିବେ.....
ଏହାକୁ ତ ପରିବାର କହିଲେ ବି ଭୁଲ ମନେ ହେବ ।

ଆମ ବିଚାରରେ ପରିବାରର ଅର୍ଥ ସମସ୍ତେ ପରସ୍ପରକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି,
ପରସ୍ପରକୁ ସମ୍ମାନ ଦିଅନ୍ତି । ଜଣେ ଆଉ ଜଣକର ଖିଆଲ ରଖନ୍ତି, ସେବା କରନ୍ତି ।
ଆମେ ପତିଛେ,

“ବୈକୁଣ୍ଠ ସମାନ ଆହା ଅଟେ ସେହି ଘର,
ପରସ୍ପର ସ୍ନେହ ଯହିଁଥାଏ ନିରନ୍ତର ।”

କିନ୍ତୁ ପୁରୁଷ ଯଦି ସୁକୁମାର ଚଳାନ୍ତି ଓ ମହିଳାମାନେ ଆଦେଶ ପାଳନ କରନ୍ତି,
ତେବେ ଏ ସମସ୍ତ ଭାବ ହଜିଯାଏ । ଘରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା
ଅନୁସାରେ ଖିଆପିଆ କରିବାକୁ ଓ ପିନ୍ଧିବାକୁ ମିଳିବା ଦରକାର । ପତିବା ଓ ଆଗକୁ
ବଢ଼ିବାର ସୁଯୋଗ ବି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମିଳିବା ଦରକାର । ନ୍ୟାୟ ଓ ସମାନତା ଘରୁ ହିଁ
ଆରମ୍ଭ ହେବା ଉଚିତ । ପିଲାମାନେ ଘରେ ଯଦି ଉଚ୍ଚ-ନୀଚ, ଭେଦଭାବ, ଅନ୍ୟାୟ
ଦେଖନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନେ ବି ତାହା ଶିଖିଯିବେ ଓ ଆଗକୁ ତାହା ହିଁ ଜରିବେ ।
ଘରେ ଯଦି ଦୁଇଟି ଛୁଆ ଥିବେ, ଜଣେ ଝିଅ ଓ ଜଣେ ପୁଅ ଓ ଉଭୟେ ସୁସ୍ଥ,

ହୁସିଆର, ବୁଦ୍ଧିଆ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ପରିବାର ଏହାର ଲାଭ ପାଏ । କିନ୍ତୁ ଝିଅ ଯଦି କୁପୋଷିତ, ବେମାରୀ, ଆପାଠୁଆ ଓ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇଯାଏ, ତେବେ ପରିବାରକୁ ହିଁ ତା'ର ବୋହୂ ଉଠାଇବାକୁ ହୁଏ ।

ବୁଦ୍ଧିମାନର ବିଚାର ହେଉଛି ଯେ, ଘରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ ପ୍ରତିଭାବାନ ହେବେ । କେଉଁ ଚାଷୀ କ'ଣ ଚାହିଁବେ ଯେ, ତାଙ୍କ ଫସଲର ଅଧା ଭଲ ଓ ଅଧା ଖରାପ ହେଉ ? ଯଦି ପୁଅ ଓ ଝିଅ ଦୁହେଁ ସମାନ ହେବେ, ତେବେ ଆଉ ଚିନ୍ତା ରହିବ ନାହିଁ ଯେ 'ପୁଅଟିଏ ହେଉ' ।

ଝିଅ ହେଲେ ଭଲ । ପୁଅ ହେଲେ ବି ଭଲ । ପୁଅ ଓ ଝିଅ ଦୁହେଁ ହସିଲେ-ହିଁ ପରିବାରକୁ ପରିବାର ଓ ସମାଜକୁ ସମାଜ କୁହାଯିବ । ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ଝିଅ ଓ ପୁଅଙ୍କର ସମାନତା ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ କେବେ କହନ୍ତିନି ଯେ, ଝିଅମାନେ ପୁଅମାନଙ୍କର ମୁକାବିଲା କରନ୍ତୁ । ତାଙ୍କ ସହ ବାଦ ବିବାଦ କରନ୍ତୁ ।

ଏଥିରେ ପ୍ରତିସ୍ପର୍ଷା ଓ ମୁକାବିଲାର ପ୍ରଶ୍ନ ହିଁ ଉଠୁନାହିଁ । ଏହାର ଅର୍ଥ ଏପରି ବି ନୁହେଁ ଯେ, ପୁଅ ଓ ଝିଅ ଏକା ରକମର ହେବେ । ଆମର ଦରକାର ଉଭୟେ ଏକା ନ୍ୟାୟ ପାଇବେ, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ସୁଯୋଗ ମିଳିବ, ଏକା ଆଦର ଖାଇବେ, ଯେପରିକି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଝିଅ ଓ ପୁଅ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଭା ଅନୁସାରେ ବଢ଼ିପାରିବେ ।

କେମିତି ବଦଳିବା ?

ଆମର ପ୍ରଚଳିତ ସାମାଜିକ ବିଚାର ଓ ଡାଆଁରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଜରୁରୀ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଧୀରେ ଧୀରେ ହିଁ ଆସିବ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠି ଝିଅମାନେ ଅଧିକ କୁପୋଷିତ, ଦୁର୍ବଳ ଓ ବେମାର ଅଛନ୍ତି ଓ ଯେଉଁଠି ସେମାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁହାର ଅଧିକ, ଯେଉଁଠି ସେମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ବହୁତ କମ୍, ଯେଉଁଠି ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ବହୁତ କରାଯାଏ, ସେଠାରେ ଆମକୁ କେତେକ ତୁରନ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଝିଅମାନଙ୍କ ଶିଆପିଆ ଓ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ସୁଧାରିବା

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଝିଅ ଏକ ସୁସ୍ଥ ମହିଳା ବନିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଓ ସୁସ୍ଥ ଖାଦ୍ୟ ଲୋଡିଥାଏ । ଆମେ ଝିଅ ଓ ପୁଅଙ୍କ ଭୋଜନରେ କୌଣସି ବାକ୍ସ ବିଚାର ରଖିବା ନାହିଁ ।

- ଝିଅମାନଙ୍କର ବହୁତ ଶକ୍ତି ଘର କାମରେ ଲାଗେ - ଯେପରି ଚାରା, ପାଣି, କାଠ ଆଣିବା, ରୋଷେଇ କରିବା । ଏହି ସବୁ କାମ କରିବା ପାଇଁ ଝିଅଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପୁଷ୍ଟିକର ଓ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣରଖାଇବାକୁ ଦେବା ।

- ମାସିକ ରତ୍ନ ବେଳେ ଝିଅଙ୍କ ଦେହରୁ ରକ୍ତ ଯାଏ; ତେଣୁ ସେମାନେ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଏପରି ଖାଦ୍ୟ ଦରକାର, ଯେଉଁଥିରୁ ରକ୍ତ ବନି ପାରିବ ! ସବୁଜ ପରିବା, ଗୁଡ, ଗହମ, ବାଜରା, ଯଅ ରେ ବହୁତ ପରିମାଣରେ

ଲୁହା ଥାଏ । ଏହା ଖାଇଲେ ଦେହରେ ରକ୍ତ ବଢେ । ଝିଅଙ୍କ ଖାଦ୍ୟରେ ଏହି ପ୍ରକାରର ଜିନିଷ ବେଶୀ ରହିବା ଦରକାର ।

- ମାସିକ ରତ୍ନ ସମୟରେ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ସବୁ ରକମର ଖାଦ୍ୟ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ । ଏହି ସମୟରେ ଆମେ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ଖୁଆଇବା ।
- ଝିଅଟିଏ ବଡ଼ ହୋଇ ମା' ବନେ । ତେଣୁ ତା' ଦେହକୁ ଆହୁରି ସୁସ୍ଥ ରଖିବା ଜରୁରୀ ।
- ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଝିଅକୁ ବି ଠିକ୍ ସମୟରେ ଟୀକା ଦେବା ।
- ଝିଅମାନେ ବେମାରରେ ପଡ଼ିବା ବେଳେ ଭଲ ରୂପେ ଡାକ୍ତର ଯନ୍ତ୍ର ନେବା ଓ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଡାକ୍ତର ଚିକିତ୍ସା କରାଇବା ।

ଝିଅଙ୍କୁ ବି ଶିକ୍ଷା

- ଆମ ଝିଅ ଓ ବୋହୂମାନଙ୍କୁ ଅଧିକା ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ।

- ଯେଉଁ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ସ୍କୁଲରୁ ବିଦା କରି ଦିଆଯାଇଛି, ସେମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ସ୍କୁଲରେ ଦାଖଲ କରିବା ।

- ଗାଁ ପାଖରେ ଯଦି କୌଣସି ସ୍କୁଲ ନାହିଁ ଓ ଯଦି ନୂଆ ସ୍କୁଲ ଖୋଲା ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ, ତେବେ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ଅଣୌପଚାରିକ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର ବା ପୌତ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରକୁ ପଠାଇବା ।

ବାଲ୍ୟ ବିବାହକୁ ରୋକିବା

- ଯେଉଁ ଗାଁରେ ବାଲ୍ୟ ବିବାହ କରାଯାଉଛି, ସେଠାରେ ଏଥିଯୋଗୁଁ ହେଉଥିବା କ୍ଷତି ଓ ଏହାକୁ କିପରି ରୋକା ଯାଇପାରିବ, ସେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ।

- ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୂଚାଇବା ଯେ, ୨୫ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ପୁଅ ଓ ୨୧ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଝିଅକୁ ବାହା କରାଇବା ଆଇନ୍ ବିରୁଦ୍ଧ ଅଟେ ।

- ଯେଉଁ ପରିବାରରେ ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ହେବାକୁ ଥିବ, ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ବାଲ୍ୟ ବିବାହଟିକୁ ରୋକିବା ।

- ଯଦି ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ହୋଇ ସାରିଛି, ତେବେ ଛୁଆ ଜନ୍ମରେ ଡେରି କରାଇବା ପାଇଁ ବୁଝାଇବା ।

- ବିବାହିତ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସ୍କୁଲକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଘରେ ମତାଇବା ।

ଝିଅଙ୍କ ଉପରେ ବୋଝ କମ୍

- ଝିଅମାନଙ୍କ ବିକାଶ ପାଇଁ ଏହା ଜରୁରୀ ଯେ ଏମାନଙ୍କର ବି ପିଲାଦିନ ରହୁ, ଏମାନଙ୍କ ଉପରେ କାମର ବୋଝ କମାଯାଉ ।

● ଘରର କାମ ଝିଅମାନେ କରିବେ, ପୁଅମାନେ ମଧ୍ୟ । ତା'ହେଲେ ଝିଅମାନେ ପତିବାକୁ ଯାଇପାରିବେ ଓ ଖେଳ-କୁସ କରି ପାରିବେ ।

କହିକି ସହିବା ?

ଝିଅ ସିଏ ଗଛଟିଏ ବତିବାକୁ ଚାହିଁଛି,
ମେଘ ଛୁଇଁ ପବନରେ ନାଚିବାକୁ ଭାବୁଛି ।
ଦେହେ ତା' ଫୁଟିବ ଫୁଲ ବାସନା ଚହଟିବ,
ଚଢ଼େଇ ଗାଇବେ ଆସି ଫଳ ତା'ର ଝୁଲିବ ।
ସପନ ତା' ଶୁଖେ ସିଏ ପାଣି, ସାର ପାଏନା,
ନାଚ ସିଏ ଜାଣେ ସିନା ନାଚିବାକୁ ପାଏନା ।

ତୁମ୍ଭ ବୋଲି ଭାବ ନାହିଁ ସିଏ ସଦା ହାରିବ,
ପାଇଁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭିତର ଦୁଇ ଦିନେ ସବୁ ଜାଳିବ ।
ନିଜ ମା' ତାକୁ ସଦା ଉଣା କରି ପରଷେ,
ତା' ଅଗଣାରେ ତାକୁ ଏ ମଣିଷ ବିନାଶେ ।
ପରବା ତା' ଧୂଆ ଆଜି ଜଗତେ ଉଡ଼ାଇବ,
ମାନବିକ ରାହା ଆଜି ଜଗତରେ ଡୋଳିବ ।

ଆମ ଝିଅ, ବୋହୂ ଯଦି ହେବେ ପର ଅଧୀନ,
କି' ବଳେ କହିବା କୁହ ଦେଶ ଆମ ସ୍ବାଧୀନ ?
ଜନମ ଯା' ପାଇଁ ବନେ ଅଭିଶାପ, କରୁଣ,
କେମିତି ବୁଝିବା ତା'ର ଜୀବନ କି ଦାରୁଣ ?
ପୁଅ ଜନମିଲେ ଘରେ କେତେ ଖୁସି ଉଛୁଳେ,
କଳା ମେଘ ଘୋଟିଯାଏ ଝିଅଟିଏ ଆସିଲେ !

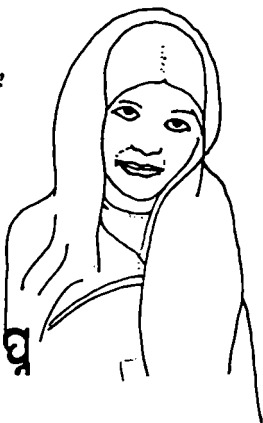
ତୁଲି ଫୁଲି, ଘର ପୋଛି ପିଲାଦିନ ସରିଲା,
 ଘରଟା ଯାକର ବୋଝ ମୁଣ୍ଡ ତା'ର ନଇଁଲା ।
 ପୁଅ ହୁଏ ଦୀପଶିଖା, ପାଏ ରଜା ସମ୍ମାନ,
 ଏକା ପେଟୁ ଜାତ ଝିଅ ସହେ ଖାଲି କଷଣ ।
 ପିଲାଦିନ, ସାଙ୍ଗ ସାଥୁ, ହସ ଖୁସି ଜାଣେନା,
 ବୋରୁଅ ବାହାରି ଯାଏ, ବିଶ୍ରାମଟେ ପାଏନା ।

କହି ସେ ପାରିବ ନାହିଁ, ସହି ବି ପାରିବନି,
 ତେଣା ତା'ର କଟା ଆଦି ଉଡି ସେ ପାରିବନି ।
 କଅଁଳ ବୟସେ ବାହା ସାଥେ କେତେ ଗଞ୍ଜଣା,
 ବାର ବାର ମା' ହୋଇ ଜୀବନଟା ଯନ୍ତ୍ରଣା ।
 ଘରେ ଡର, ପରେ ଡର ଜୀବନ ମାନେ ଡର,
 ନିଜ ଘର ନାହିଁ ତାର, ସବୁଠି ସିଏ ପର ।

ମଉଳା ଚେହେରା ତା'ର, ଆଖି ତୋଳା ତଳକୁ,
 ସେ ଲିଭିଲେ ଆସିବ କାହୁଁ ଆଲୁଅଟା ଘରକୁ ?
 ଜଣେ କି ଦି' ଜଣଙ୍କର ନୁହେଁ ଏଇ କାହାଣୀ,
 କାହିଁକି ସହିବେ ଏହା ଅଧା ଦେଶ ଭଉଣୀ ??

ଝିଅଙ୍କର ସ୍ବପ୍ନ

ମୁହଁକୁ ସିଲେଇ ଆଉ ଡିଙ୍ଗୁ ମୁଁ ପାରିବିନି - ୨
 ଶୁଣ ସଭିଏଁ..... (ସାଥୁ)କୁହ ସଭିଏଁ.....- ୨
 ମା' କହେ ସଦା ବେଳେ ମୁଣ୍ଡ ତୁ ନୁଆଁଇବୁ - ୨
 (କିନ୍ତୁ) ଆଦିଠୁ ମୁଣ୍ଡ ମୁଁ ଟେକିବି - ଶୁଣ ସଭିଏଁ

ନିଜକୁ ନିଉନ କିଆଁ କରିବି - ଶୁଣ ସଭିଏଁ.....
 ବା' କହେ ଝିଅ ତୁ'ଟା ପତିବାକୁ ଯିବୁନି - ୨
 (ମୋର) ଜ୍ଞାନକୁ ମୁଁ ତ ବତାଇବି - ଶୁଣ ସଭିଏଁ.....
 ମାନକୁ ମୁଁ ତ ବତାଇବି - ଶୁଣ ସଭିଏଁ.....
 ଭାଇ କହେ ତୁଆର ବନ୍ଧୁ ତୁ ଟପିବୁନି - ୨
 (ଆଜି) ଚାରିକାନ୍ଥ ମୁଁ ତ ଭାଙ୍ଗିବି - ଶୁଣ ସଭିଏଁ.....
 ପଞ୍ଜୁରି ଯେତେ ମୁଁ ଭାଙ୍ଗିବି - ଶୁଣ ସଭିଏଁ.....
 ଶାସ୍ତ୍ର କହେ ପତି ପିତା ମୋର ସ୍ବାମୀ - ୨
 (ଆଜି) ହେବିନି କାହାରି ଗୋଲାମୀ- ଶୁଣ ସଭିଏଁ.....
 ସବୁଠି ସମତା ସବା ଚାହିଁବି - ଶୁଣ ସଭିଏଁ.....
 ଦୁନିଆଁ କହେ ଝିଅ ମନକୁ ନା' କରେ - ୨.....
 (ଆଉ) ମନକୁ ଜମା ଦବାଇବିନି - ଶୁଣ ସଭିଏଁ
 ନିଜ ସପନକୁ ହିଁ ସତାଇବି - ଶୁଣ ସଭିଏଁ

ଆସ ଆମେ ମିଳି ମିଶି

ଗାଈବା, ନାତିବା, ହସିବା, ଉଡିବା

ଆଜି ଗୀତ ଗାଇବାକୁ ମୋ ମନ କହୁଛି
ଝୁମିଝୁମି ଗାଇବାକୁ ମୋ ମନ କହୁଛି ।
ତୁମ ସଙ୍ଗେ ଗାଇବାକୁ ମନ କହୁଛି
ଗାଈ ଗାଈ ଧାଇଁବାକୁ ମନ କହୁଛି
ହଁ ଗୀତ ଗାଇବାକୁ ମନ ହଉଛି
ଆସ ତମେ ବି ଗୀତଟେ ଗାଅନା
ତମେ ଝୁମି ଝୁମି କରି ଗାଅନା
ଗାଈ ଗାଈ ତୁମେ ମାତି ଯାଅନା
ଆଜି ନାତିବାକୁ ମୋ ମନ କହୁଛି
ଝୁମି ଝୁମି ନାତିବାକୁ ମନ କହୁଛି
ଢୋର ସୋର ନାତିବାକୁ ମନ କହୁଛି
ତମ ସଙ୍ଗେ ନାତିବାକୁ ମନ କହୁଛି
ତାଳ ମିଳେଇ ନାତିବା ଥେଇକି ଥେଇ
ଝୁମି ନାତିବା ମାତିବା ମନ ମିଳେଇ
ଆଜି ହସିବାକୁ ମନ କହୁଛି
ଢୋର ହସିବାକୁ ମନ କହୁଛି
ଲଗାତାର ହସିବାକୁ ମନ ହଉଛି
ତମ ସଙ୍ଗେ ହସିବାକୁ ମନ ହଉଛି
ହଁ ହସିବାକୁ ମୋ ମନ କହୁଛି
ଆସ ଆମେ ସଭିଏଁ ହସି ହସାଇବା
କଥା ନ କହି ବି ଖାଲି ହସାଇବା
ହସି ହସି ହସି ଆମେ ମାତିଯିବା

ଆଜି ଉଡିବାକୁ ମୋ ମନ କହୁଛି
 ପକ୍ଷୀ ପରି ଉଡିବାକୁ ମନ କହୁଛି
 ବନ ପବନେ, ଉଡିବି ମନ କହୁଛି
 ହଁ ଉଡିବାକୁ ମୋର ମନ କହୁଛି
 ଆସ ଖିଆଲରେ ଆମେ ଉଡିଯିବା
 ସାତ ପାହାଚକୁ ଚଢି ଉଡିଯିବା
 ତାରା ରାଇଜକୁ ଆମେ ବୁଲିଯିବା

ଏହି ବହିଟିର ଭାବ.....

ଏହି ବହିଟି କେବଳ ଝିଅ ଓ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ହିଁ ନୁହେଁ ।
 ପରିବାରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ ଏହି ବିଷୟଟିକୁ ପଢିବା ଉଚିତ । ଝିଅମାନଙ୍କ ଅସଲ
 ଅବସ୍ଥାକୁ ଏଥିରେ ଠିକ୍ ଭାବେ ଅଙ୍କା ଯାଇଛି । ପୃଥିବୀସାରା ହିସାବ କହେ ଯେ,
 ପୁଅଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଝିଅମାନେ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି । ଅଥଚ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଝିଅ ମୁହଁରେ
 ଅସନ୍ତୋଷ ଓ ଅସହାୟତାର ଛାପ ରହିଥାଏ । ସେ ତା'ର ମୌଳିକ ଅଧିକାର,
 ନ୍ୟାୟ ଓ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ବି ପାଇପାରେ ନାହିଁ ।

ଏଥିପାଇଁ କେବଳ ଝିଅ ବା ପୁଅ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ବାୟୀ ନୁହନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ
 ବାୟୀ ପୁରୀ ମଣିଷ ସମାଜ - ଉଭୟ ପୁଅ ଓ ଝିଅ । ମଣିଷ ମଣିଷ ଭିତରେ
 ବିଶ୍ୱାସ, ଆଦର ଓ ସ୍ନେହର ଅଭାବ ଓ ଅସହିଷ୍ଣୁତା ହିଁ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ଏପରି
 ଏକ ପୁଅ-ଝିଅ ବିଭେଦତା ସୃଷ୍ଟି କରେ । କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ଲୋକ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି
 ଯେ, ପୁଅମାନେ ହିଁ ଝିଅଙ୍କର ଖରାପ ଅବସ୍ଥା ପାଇଁ ବାୟୀ । ଏଥିପାଇଁ ନାରୀ
 ଜାଗରଣ, ଆନ୍ଦୋଳନ ଆଦି ନାଁରେ ଝିଅ ପୁଅଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭେଦ ପାଚେରୀ
 ଗଢି ଉଠିବାର ଭୟ ଦେଖା ଦେଉଛି । ସେପରି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗ ଘଟିଲେ ଆଜି ପୁରୁଷ-
 ନାରୀ ବିଭେଦ, କାଳିକି ବଡ଼- ସାନ ବିଭେଦ, ତା' ପରଦିନ ବୁଢ଼ା-ଛୁଆ,

ପଡ଼ୋଶୀ-ପଡ଼ୋଶୀ, ଜାତି-ଜାତି, ଧର୍ମ-ଧର୍ମ ଏମିତି ଅସଂଖ୍ୟ ପାଚେରୀ ଠିଆ ହୋଇଯିବ । ମଣିଷ ମଣିଷ ମଧ୍ୟରେ ଫାଙ୍କ ବଢ଼ିଚାଲିବ । ମଣିଷ ସମାଜ ନିର୍ଜରେ ସଢ଼ିବ ।

ସବୁ ସମସ୍ୟାର ମୂଳ ପିଣ୍ଡ ଆମେ ନିଜେ । ଆମେ ଯଦି ‘ସ୍ନେହ’ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସାଥ୍ ମଣିଷଟିକୁ ଦେଖିବା, ତେବେ ଅସୁବିଧା ବୋଲି କିଛି ବି ରହିବ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ଆମ ନିଜ ଆଚରଣରୁ, ଘରୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା । ଅନ୍ୟକୁ ଭଲ ପାଇଥିବା ଜଣେ ମଣିଷକୁ କେହି ନ’ଶ ଦୂରେଇପାରେ ? ଆମେ ଯଦି ଘରେ ପରସ୍ପରକୁ ଭଲ ପାଇବା, ତେବେ ଜଣକ ନାମରେ ଆଉ ଜଣେ ସ୍ବତଃ ହାତ ମିଳାଇବ । ଜଣଙ୍କର ଦେହରେ ଶକ୍ତିଆ ହେଲେ, ଆଉ ଜଣଙ୍କୁ ବି କାଟିବ । ଜଣଙ୍କର ଅସୁବିଧା ଥିଲେ, ଆଉ ଜଣେ ମିଶିଯିବ । ଏହା ଅଭ୍ୟାସରେ ପଡ଼ିଲେ, ଆଉ କେହି ବି ଅଲଗା ପ୍ରକାରେ ଚଳିବାକୁ ଚାହିଁବେ ନାହିଁ ।

ମଣିଷ ଏପରି ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଜୀବ-ଯିଏ ଯାହା ଚାହେଁ, ତାହା କରି ପାରିବ । କାମଟି ତା’ର ହାତ ପା’ନ୍ତାରେ ଥିଲେ, ଏହା ଶୀଘ୍ର ହୋଇ ପାରିବ । ଦୂର ବା ଗଭୀର ହୋଇଥିଲେ କିଛି ସମୟ ଲାଗିବ । କିନ୍ତୁ ମଣିଷ ଜାତି ଏହାକୁ ଆଦରି ଥିଲେ ଏହା ନିଶ୍ଚୟ ହାସଲ ହେବ । ଆଜିର ମଣିଷ, ଝିଅଙ୍କର ଅସୁବିଧା ଉଣା ଅଧିକେ ବୁଝିଲାଣି । ଅସୁବିଧାକୁ ହଟାଇବାର ବାଟ ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ । ତେଣୁ ଝିଅ ଓ ପୁଅ ଉଭୟେ ହସିବାର ସମୟ ଆସୁଛି ହିଁ ଆସୁଛି । ଏହି ବହିଟିର ଭାବ ସେହି ବିଶ୍ବାସର ଏକ ପରିପ୍ରକାଶ । ଆମେ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ବସି ରହିଲେ ବା ଧୀରେସୁସ୍ଥେ ଚାଲିଲେ ଅବସ୍ଥା ବଦଳିବାର ଧାରାଟି ଅନ୍ଧ ଧ୍ବମେଇଯିବ । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ମିଶି ବିଚାରିଲେ ଓ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ସଫଳତା ଶୀଘ୍ର ମିଳିଯାଇପାରିବ ।

ଆସନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ମିଶି ଏହି କଳଙ୍କଟିକୁ ହଟାଇବା ଅଭିଯାନରେ ନିଜ ସକ୍ଷମତା ଛାଡ଼ିଯିବା.....

ବିନୟକୁଞ୍ଜ ପଟ୍ଟନାୟକ

କେତେକ ବୋଲି

ଯଦି ତୁ ଏବେ କାନ୍ଦିବା ବନ୍ଦ କରିବୁନି

(ତେବେ) ମୁଁ ତତେ ବାହା ଦେଇ ବିଦା କରିଦେବି

- (ଝଗଡ଼ାପୁର ଅଞ୍ଚଳ)

ମହିଳା, ବୁକୁର ଓ ଗଛ,

ଏହାକୁ ଯେତିକି ମାରିବ, ସେତିକି ଭଲ ।

- (ଏକ ପ୍ରାଚୀନ ଇଂରାଜୀ ଲୋକ ଉକ୍ତି)

ପଟିର ଚରଣରେ ହିଁ ସ୍ୱର୍ଗ

.....ବଙ୍ଗଳା ଲୋକ ଉକ୍ତି

ନୁହୁଲ୍ କଦାପି ଚାଉଳ ନୁହେଁ

ମାଛପି କଦାପି ଜୀବଟେ ନୁହେଁ

..... ଚୀନ ଲୋକ ଉକ୍ତି

ମରଦ ଶୋଷିଲା, ମାଛପି ନଇ,

ଶୋଷରେ ମରଦ ନଇକି ଧାଇଁ ।

.....ବଙ୍ଗଳା ଲୋକ ଉକ୍ତି

ଝିଅକୁ ବାହା ହେବାଟା ଘୋଡ଼ାଟିଏ କିଣିବା ସଙ୍ଗେ ସମାନ,

ମୋର ଇଚ୍ଛା ହେଲେ ମୁଁ ତା' ଉପରେ ଚଢ଼ିବି,

ଲୋଡ଼ା ହେଲେ ଚାବୁକ ମାରିବି

.....ପ୍ରାଚୀନ ଚୀନ ଲୋକ ଉକ୍ତି

ଶହେଟି ଝିଅ ବି ଗୋଟିଏ ଅଣ୍ଟା ଗ୍ରନ୍ଥି ସହ ସମାନ ନୁହନ୍ତି

.... ଭିଏତନାମ ଲୋକ କଥା

ଆସ କହିବା

ଯେ କାଳ ଭାଙ୍ଗିବ ଝିଅ ପୁଅକୁ,
ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦେବାରେ ତାକୁ ।

ଭାଇ ଭଉଣୀର ଭେଦ ମିଟାଅ ।
ଘରୁ ଘରୁ ଅନ୍ୟାୟ ହଟାଅ ।

ଦେଶର ଭଉଣୀ କରେ ଚିକ୍କାର,
ବନ୍ଦ କର ଏଇ ଅତ୍ୟାଚାର ।

ଭାଇ ଯେବେ ଘର କାମ ବାଣ୍ଟିବ,
ଭଉଣୀର ଲୁହ ସେବେ ଶୁଖିବ ।

ପ୍ରତିଟି ଝିଅକୁ ଏତିକି ଦିଅ,
ଆଦର, ଶିକ୍ଷା, ମାନ ଓ ସ୍ନେହ ।

ଆସରେ ସଭିଏଁ କହିବା ମିଳି,
ପୁଅ ଠାରୁ ଝିଅ ଉଣା ନୁହଁଇ ।

କେବେ ବଢ଼ିବ ମୋ ଗାଁର ମାନ
ଝିଅ ପୁଅ ଯେବେ ହେବେ ସମାନ ।

ଅନ୍ଧାରେ ରହିବାନି,
ଦୀପଟିଏ ଜାଳିଦେବା ।

ଝିଅ ପୁଅ

କି ଡରଲ ବିଶେ ଖେଳ ପଡ଼ିଆଟା ଝିଅ ପୁଅ ମିଶି ଖେଳିଲେ,
କି ମଧୁର ହୁଏ ଗୀତ ନାଚ ସବୁ ଝିଅ ପୁଅ ମିଶି ଗାଇଲେ,
କି ସୁନ୍ଦର ବିଶେ ପାଠଶାଳାଟିଏ ଝିଅ ପୁଅ ମିଶି ପଢ଼ିଲେ,
କେତେ ଖୁସି ଲାଗେ ମେଳା ମଉଛବେ ଝିଅ ପୁଅ ମିଶି ହସିଲେ ।
ଝିଅ ବିନା ପୁଅ, ପୁଅ ବିନା ଝିଅ

ଅଧା ଅଧା ପରି ଲାଗେ

ଯେବେ ଏ ସିନିହ ଭାଙ୍ଗେ(୦)

ମା' ରୂପେ ଝିଅ ନିଜ ମୁହଁ ଦାନା ଛୁଆର ମୁହଁରେ ଦିଏ,
ଭଉଣୀ ରୂପେ ସେ ଭାଇଟିର ଲାଗି ସିନିହକୁ ଭାଳିଦିଏ ।
ଘରଣୀ ରୂପେ ଘର ଗଡେ ସିଏ କେତେ ଯେ ଯାତନା ସହେ,
ରମଣୀ ହାତରେ ଏ ଧରଣୀ ଚାଲେ ହିସାବ ଏ କଥା କହେ ।
(ହେଲେ) କୁହ ଭାଇ କେବେ ଦେଖୁଛକି କେବେ

କେତେ ଲୁହ ସିଏ ଡାଳେ

ଯେବେ ଏ ସିନିହ ଭାଙ୍ଗେ(୧)

ଗୋଟିଏ ଡାଳରେ ଫୁଲ ଏ ଦୁଇଟି ଜଣେ ଝିଅ ଜଣେ ପୁଅ,
ରୂପ, ଗୁଣ, ଆଉ ମହକ ମାପରେ କିଏ ଉଣା, ବେଶୀ ମୁହଁ ।
ଗୋଟିଏ ହଲିଲେ ଆରଟି ବି ହଲେ ବାସନା ମହକିଯାଏ,
ଗୋଟିଏ ହସିଲେ ଆରଟି ବି ହସେ ଦୁନିଆଁ ଝୁଲସିଯାଏ ।
ପୁଅ ବିନା ଝିଅ, ଝିଅ ବିନା ପୁଅ

ଅଧା ଅଧା ପରି ଲାଗେ

ଯେବେ ଏ ସିନିହ ଭାଙ୍ଗେ(୨)

(ଆସ) ଆମେ ଆଜି ଭାଇ ଭଉଣୀ ହେ ସିନିହ ହୋଲି ଖେଳିବା,
ହାତ ମିଳାଇବା କାମକୁ ବାଣ୍ଟିବା ଘର ଆମ ସଜାଡିବା ।

